

IZVAŽATI, ALI...

Na številno problematiko je opozorila Iskrina zunanje-trgovinska konferenca v Portorožu. Tudi na številne uspehe naših proizvodnih organizacij in Iskre Commerce. Toda, pravilno je, da smo manj bahavi in da skušamo biti najboljši med „električarji“. Pravilna je tudi zavest, da je VSE probleme moč premestiti.

Med to problematiko, obširno pojasnjeno in analizirano na konferenci, sta morda najbolj izstopali slovensko oz. jugoslovansko (ne)načrtovanje izvoza ter zastarelost in neustreznost Iskrinega izvoznega programa. Osnovni moto vsega pa je in mora biti nekoliko prikrojen rek direktorja za inovacije v Iskri Miloša Kobeta: „Inovirati ali umreti“ — „Izvažati ali umreti“.

Radi se pohvalimo, da smo lani izvozili za več kot 80 milijonov dolarjev, vprašanje pa je, kako se počutimo, ko nam naši izvozniki povedo, da bi lahko še dosti več, če... Dosti več, če nekateri v Iskri še vedno ne bi izvažali le proizvodnih viškov. Teh viškov pa v lanskem konjunkturi na jugoslovanskem tržišču ni bilo dosti. Kot vse kaže, tudi letošnje leto ne bo dosti boljše. Če ne celo slabše. Sedanjih neugodnih zunanje-trgovinskih gibanj seveda ne gre pripisati samo izvoznikom; kot na dlani pa je, da razmere na domačem tržišču omogočajo omogočajo delovnim organizacijam, da gredo v izvoz šele takrat, ko so zadostile domačemu povpraševanju.

In rešitev za to ni samo enostavna, pač pa tudi nujna, če ne želimo stalno capljati za razviti, če ne želimo... umreti. Izvoz ne sme biti samo vir za pridobivanje deviz za uvoz, pač pa je pri njem še dosti pomembnejša komparacija naših dosežkov s tujimi — na kritičnem tujem tržišču med sorodnimi (bolj) razvitimi partnerji.

Ali ni boj proti izvozu proizvodnih viškov tudi to, da v Iskri v prihodnje ne bi smeli razvijati nobenih novih izdelkov in sistemov ne da bi bili ti tehnično in tehnološko sposobni tudi za izvoz? Bomo vedno izvažali skoraj izključno le delo in ne znanje? In kje je profesionalni izvoz? Portoroška konferenca je na vsa ta in seveda na številna druga vprašanja dala jasne odgovore. Dve med njimi, še kako tesno povezani z „zastarelostjo“ izvoznih programov pa tudi z izvozom proizvodnih viškov, pa sta inventivna dejavnost in pospešeno investiranje. Prav tu pa drastično kasnimo. Kot, da se ne zavedamo znanega dejstva, da je prav področje elektronike prvo med tistimi, ki so obsojena na hitro zastarelost. Enkrat bomo morali končno le izdelati ustrezne metodološke osnove za sistematično spremljanje življenjske dobe izdelkov v izvozu ter njihove tehnološke in tržne uspešnosti. In to — čimprej; kajti še vedno nismo sposobni ugotavljati nadvse pomembne korelacije med stopnjo tehnološke sodobnosti in akumulativno uspešnostjo našega izvoza.

Lado Drobež

Srečanje nekdanjih borcev partizanskih delavnic »99 d«

Iskrina poslovna stavba je bila v petek, 10. marca, gostitelj nekdanjih članov partizanskih radiodelavnic. Prek 60 začetnikov slovenske elektronske industrije — med drugim tudi Iskre — je v skupnem srečanju obujalo spomine na izredno težke pogoje v katerih je nastajala osnova partizanske radijske tehnike.

Stare žage, kjer so bile partizanske delavnice z imenom „99 d“, so med vojno pomenile simbol premagovanja nešteti težav — problematična je bila oskrba z elektriko, ni bilo sestavnih delov, primanjkovalo je strokovnjakov — in hkrati simbol nešteti doseženih ciljev. „Z današnjo opremo, znanjem in vsemi ostalimi pogoji, bi takrat lahko premaknili svet,“ so enoglasno izjavili udeleženci.

Iskra, ki je bila pokrovitelj srečanja, je neposredni naslednik klenih mož, fantov in tovarišic, ki so se žrtvovali za boljše razmere v svobodni domovini. Radijska tehnika, ki je

pomenila neločljiv del partizanskega bojevanja, je bila na naših tleh med drugo svetovno vojno v povojih danes malokdo verjame, s kakšno opremo so takrat izdelovali oddajnike, sprejemnike, s koliko nečloveškimi napori je bilo to združeno. Uspehi pa so bili več kot presenetljivi.

Zbranim članom nekdanjih partizanskih delavnic so ob tej priložnosti podarili knjigo „99 d“ Vide Tom — Lasič, inženirke elektrotehnike, ki je bila s svojim delom neposredno prisotna pri dogodkih, ki jih opisuje. Nekdanji radiotelegrafisti pa so z navdušenjem pozdravili predlog predsednika Zveze radioamaterjev Slovenije Antona Stipaniča, ki je predlagal, da bi s pomočjo Iskre ustanovili klub radioamaterjev, ki ne bi deloval zgolj na področju radijske tehnike, temveč bi bil namenjen predvsem mladim, pa tudi starejšim ki jih navdušujejo neslutene možnosti uporabe in razvoja sodobne elektronike.

Stane Fleischman

ISKRA COMMERCE

Ni lahko uvažati

Iskra je lani uvozila za blizu 72 milijonov dolarjev repromateriala in za nekaj več kot 5 milijonov dolarjev opreme — Kljub celi vrsti restriktivnih uvoznih ukrepov nismo imeli večjih zastojev v proizvodnji — Letošnji uvoz se bo predvidoma povečal za 6 % — Uvozniki v Iskri Commerce so sicer optimisti, toda kljub vsem njihovim prizadevanjem nam bodo uvozne omejitve skoraj gotovo ustavile kakšen tekoči trak — Odvisnost med uvozom in izvozom ni tako enostavna, kot si jo marsikdo zamišlja — Pobudo za naslednji prispevek nam je dal koreferat, ki ga je imel na nedavni izredno uspešni Iskrini zunanje-trgovinski konferenci v Portorožu direktor direktorije uvoza v temeljni organizaciji Zunanji trg Karel Paušer.

Že nekaj časa smo v redakciji premišljevali, da bi morali o Iskrini uvozni problematiki vsekakor pripraviti obsežnejši in kompleksnejši članek, na pobudo direktorja Karla Paušerja pa smo se zaradi aktualnosti odločili za „takošen poseg v uvoz“, ker nam bi sicer priprave na okroglo mizo vzele preveč časa.

V „uvozno ledino“ so se še z večjim veseljem zagnali zato, da bi uvoznike v Iskri Commerce vsaj delno rešili pred negotovanjem nekaterih v Iskri, ki ne morejo in ne morejo razumeti, da pravočasen uvoz ni odvisen od uvoznikov pač pa od tistih (v Beogradu), ki se odločajo za različne uvozne poti, najpogostejše uvozne omejitve.

„Vroč kri v proizvodnih temeljnih organizacijah na račun uvoznikov sicer razumemo, kajti nikomur ni lahko, če mora zaradi pomanjkanja repromateriala stati celoten tekoči trak, toda ta kritika ni upravičena in nam naše delo le otežkoča,“ je na začetku našega pogovora poudaril direktor Paušer.

Kljub številnim restriktivnim ukrepom smo lansko leto na področju

uvoza kar srečno prebrodili — Iskrine proizvodne delovne organizacije so bile, kot je dejal tov. Paušer, primerno založene z repromaterialom in surovinami iz uvoza. V celoti je Iskra uvozila za skoraj 72 milijonov dolarjev repromateriala ter za nekaj več kot 5 milijonov dolarjev opreme. Čeprav je v globalu izvoz precej večji kot uvoz, pa seveda ni manjkalo težav s pravicami do uvoza repromaterialov iz zahodnih razvitih držav. Temu je botrovala zlasti regionalna neusklajenost med izvozom in uvozom: v industrijsko razvite države izvozimo za 47 % celotnega izvoza, v socialistične države 28 % in v dežele v razvoju 25 %, pri uvozu pa je ta slika bistveno drugačna. Iz dežel v razvoju praktično nimamo uvoza, iz dežel, članic SEV, smo lani uvozili nepolnih 8 %; ves preostali uvoz v višini 92 % pa je z zahoda.

In prav tej, lahko bi rekli, ekonomsko pa tudi tehnološko neutemeljeni in nepravilni prostorski usmerjenosti je namenil direktor uvoza v Iskri Commerce največ pozornosti — tako v svojem koreferatu v Portorožu, kot tudi v našem pogovoru. „Kljub števil-

Udeleženci srečanja nekdanjih borcev in znamenitih partizanskih delavnic 99 d.

Iskra v Bombayu

Minuli teden je bila na obisku v Jugoslaviji delegacija indijske firme Asian Electronics Ltd. Vodil jo je predsednik firme dr. Y. Najmuddin, v njej pa so bili še direktor A. H. Ezzi, direktor za projekte J. S. Safiuddin in drugi.

Iskra je pričela sodelovati z omejeno firmo že pred 12. leti in ko ji je prodala tehnologijo in vpeljala proizvodnjo ogljeno-plastnih uporov in stiroflex kondenzatorjev. Na željo indijskega partnerja, da bi še tesneje navezal odnose z nami, je jeseni leta 1976 odpotovala v Bombay Iskrina delegacija. V njej so bili direktor področja za marketing v ZP Iskra Anton Stipanič, direktor TOZD Zunanji trg v Iskri Commerce Boris Lasič in Iskrin predstavnik v Kairu Andrej Pardubsky. Nekaj mesecev po tem obisku, točneje februarja lani, je

odpotovala v Indijo tudi Iskrina tehnična ekipa, in sicer z nalogo, da ugotovi stanje v proizvodnji in tehnologiji ter predlaga poti za izboljšanje obstoječega stanja. Na osnovi teh raziskav je Iskra že pripravila projekt rekonstrukcije proizvodnje uporov z ustreznimi ponudbami.

Obisk delegacije Asian Electronics Ltd. je torej le nadaljevanje uspešnega sodelovanja med partnerjema dveh neuvrčenih držav. Pri tem velja omeniti, da se indijska firma zavzema za večjo Iskrino udeležbo tudi na drugih področjih — Iskrini kapitalni udeležbi v Asian Electronics, Iskrinem predstavniku v upravnem odboru AEL ter, med drugim, izdatnejši tehnični pomoči tej firmi.

Pogovorov z uglednimi indijskimi gosti so se z Iskrine strani ločeno udeležili Jože Hujs, Anton Stipanič, Boris Lasič, Gojmir Blenkuš, Ludvik Simončič, Marjan Henigman, Janez Kobal, Srečko Razpotnik, Bogdan Udir in drugi. Gostje iz Bombayja so si med obiskom ogledali tudi proizvodnjo keramike v Vižmarjih in uporov v Sentjerneju.

Člane indijske delegacije je v Ljubljani sprejel tudi podpredsednik slovenske skupščine Vladimir Logar. LD

Karl Paušer.

nim sklepom, da je treba pri uvozu nameniti vso pozornost prav regionalni usklajenosti, še vedno ugotavljamo, da te naloge nismo izpolnili. Krivdo za to lahko iščemo tako v neposredni uvozni operativi, ki je storila premalo, ali veliko premalo, da bi sploh bilo čutili neke premike, kot tudi v nabavnih službah v proizvodnji. Le-te ob izbiri materialov in poreklu vse prelahko popuščajo tehnologom in projektantom, ki seveda najraje zahtevajo dobro utečene in znane, a žal tudi zelo drage materiale iz tradicionalnih tržišč zahodne Evrope,“ je poudaril direktor Paušer.

Seveda ni pozabil omeniti, da je neposredni rezultat tega stalno pomanjkanje deviznih pravic, čeprav se lahko pohvalimo z dobrimi izvoznimi uspehi.

Kot drugo zelo perečo vprašanje pa je naš sogovornik omenil problem uvoza opreme. Tudi tu smo prostorsko premalo vezani na uvoz z „nezahoda“, čeprav nam je prav lani že uspelo povečati delež uvoza iz socialističnih držav, zlasti uvoz obdelovalnih strojev.

Kljub tej problematiki pa so uvozniki z minulim letom, kot že rečeno, kar zadovoljni. Nekoliko težje je bilo po oktobru, nič bolje pa se jim ne godi v zadnjih dveh, treh mesecih. Nekoliko karikirano povedano poslujejo zdaj takole: teden dni ne morejo uvoziti ničesar, medtem pa se jim ponovno „nakaplja“ toliko izvoznih prilivov — deviz, da lahko spet izpolnijo in prijavijo najpomembnejše uvozne posle.

„V normalnih pogojih poslovanja smo vsak mesec oddali za povprečno 100 milijonov dinarjev uvoznih prijav, v obdobju zadnjih štirih mesecev, torej po oktobru, pa se je ta vsota zmanjšala približno za polovico. Čeprav sem optimist, pa me je kljub

temu še kako strah, da bo zaradi uvoznih restrikcij pogosto moten Iskrin proizvodni proces,“ je komentiral naš sogovornik najnovejše uvozne tokove, pri čemer pa ga nismo niti želeli spominjati na nedavno preklicana „formularja“.

Se na nek pereč problem nas je opozoril direktor uvoza v Iskri Commerce; na problem, ki ga marsikdo zavestno noče razumeti; v osnovi pa gre le za enostaven „fazni premik med izvozom in uvozom“.

Gre za vprašanje časovne usklajenosti med odlivom in prilivom. Predvsem moramo vedeti, da v poprečju prejmemo izvozni priliv 3 mesece po realizaciji izvoza, nadaljnji mesec pa mine predno uspejo ta priliv tudi registrirati na pravem mestu. Drugo, česar ne smemo prezreti pa je različna dinamika med realizacijo izvoza in sklepanjem uvoznih poslov. Izvozna dinamika postopoma raste od 15,9 milij. dolarjev v prvem kvartalu do 25,2 milij. dolarjev v zadnjem kvartalu. Pri uvozu pa je prav v začetku leta potrebno sklepati uvozne pogodbe; ob naročanju in sklepanju poslov moramo imeti devizne pravice, pa čeprav je do realizacije uvoza in kasneje plačila še veliko mesecev, v povprečju pa najmanj 5. Če torej ob razmišljanju o naši devizni bilanci upoštevamo tudi te činitele pa je na dlani, da bomo imeli kljub velikemu izvozu neprestane težave z devizno likvidnostjo.

In po vseh teh nič kaj preveč rožnatih ugotovitvah smo zaprosili direktorja Paušerja za oceno letošnjih uvoznih možnosti. Tole je povedal:

„Za letošnje leto smo načrtovali, da naj bi bil celotni uvoz za nekaj odstotkov večji kot je bil v letu 1977, točneje za 6 %. Rast izvoza pa naj bi bila precej večja; izvozili naj bi kar za 22 % več kot preteklo leto. Napravljen imam tudi plan devizne bilance za letos, in sicer za uvoz repromateriala ter surovin iz industrijsko razvitih držav. Ta plan kaže, da je, gledano brez novoustanovljenih temeljnih organizacij Računalništva in Mikroelektronika, predvidena poraba povsem v skladu s predvidenim formiranjem deviznih sredstev in tako v celoti ne bi smeli imeti problemov zlasti še, ker je naš povprečni faktor vezave izvoz — uvoz, kljub večkratnemu zmanjšanju, še vedno nekoliko nad 1.“

Lado Drobež

Z desne na levo: Andrej Pardubsky, Vladimir Logar, dr. Y. Najmuddin, Anton Stipanič in J. S. Safiuddin na sprejemu v skupščini SRS.

NA ZAČETKU POTI

V obdobju med obema kongresoma je Zveza komunistov Slovenije skupaj z drugimi organiziranimi subjektivnimi silami nadaljevala z akcijo uveljavljanja družbenoekonomskih odnosov na vasi, začrtanih z 2. konference Zveze komunistov Slovenije.

Izhajajoč iz spoznanja, da so nosilci napredka v kmetijstvu predvsem družbene kmetijske organizacije, smo si posebej prizadevali za poglobljanje samoupravnih odnosov v njih. Z družbeno aktivnostjo smo pospešili proces njihovega združevanja; na posameznih območjih Slovenije so že oblikovane proizvodno in razvojno zaokrožene sestavljene organizacije združenega dela. Te še zlasti v zadnjem obdobju, po sprejetju svojih planov razvoja, začenjajo utrjevati dohodkovne odnose med temeljnimi organizacijami primerne proizvodnje in predelave, deloma pa tudi trgovine. Poslovne skupnosti so v tem obdobju prispevale svoj delež k planiranju proizvodnje in zagotavljanja trajnejših pogojev za plasma kmetijske proizvodnje, niso pa še uspeli v zadostni meri uveljaviti dohodkovnih odnosov med proizvodnimi in trgovinskimi temeljnimi organizacijami. Kmetijske razvojne skupnosti so zaradi premajhnega vključevanja v organizacije združenega dela predelave in trgovine ter drugih organizacij in skupnosti, ki se zanimajo za proizvodnjo hrane, pri vsebinskem uresničevanju nalog še vedno na začetku poti.

Bistvenejše premike so, posebej v zadnjem obdobju, dosegle kmetijske zemljiške skupnosti.

Z jasnimi stališči in usmeritvami smo uspeli preseči posamezna pojmovanja in težnjo, da je možno razvijati kmetijstvo z visoko produktivno proizvodnjo posamičnih — z združenim delom nepovezanih individualnih kmetij. V nasprotju s tem se vse bolj utrjuje spoznanje, da je prihodnost razvoja zasebnega kmetijstva le v medsebojnem združevanju kmetov ter v njihovem enakopravnem vključevanju v združeno delo in socialistične proizvodne odnose. Na teh izhodiščih se je v široki aktivnosti v socialistični zvezi delovnih ljudi vse bolj krepila zavest kmetov o objektivni nujnosti njihovega medsebojnega sodelovanja in združevanja ter organiziranega povezovanja njihovih organizacij v sistem združenega dela. Ustanovili smo več kmečkih skupnosti, povečali smo število kmetov, ki so v raznih oblikah kooperacijske proizvodnje vključeni v kmetijske zadruge in obrate za kooperacijo, v zadnjem obdobju pa se začena tudi skupna proizvodnja na združeni zemlji, zidanje skupnih hlevov ipd. V praksi smo uveljavili tudi že prve primere dolgoročnega proizvodnega sodelovanja kmetov, organiziranih v okviru zadrug in obratov za kooperacijo, na deloma že razvitih dohodkovnih odnosih, predvsem pa večji vpliv kmetov na opredeljevanje razvoja, proizvodne usmeritve, oblikovanje cen in delitev dohodka na osnovi kmetovega prispevka k skupni ustvarjeni proizvodnji ter na namenjanje skupaj ustvarjenih sredstev za razvoj.

D. Ž.

DAN ISKRE

Začetek priprav

Pod vodstvom generalnega direktorja SOZD Iskre Jožeta Hujsa je bil 9. marca prvi se-stanek komisije za pripravo Dneva Iskre, ki bo v letošnjem letu potekal pod pokroviteljstvom DO Široka potrošnja. Izbran je že tudi kraj in datum — 1. julija na škofjeloškem gradu.

Sestanka so se med drugimi udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja SOZD Iskra Jože Čebela, Franc Križnar, Vinko Šarabon, prisostvoval pa je tudi glavni direktor DO Široka potrošnja Simon Primožič. V skladu z izkušnjami iz prejšnjih let so zadolžili komisijo, da izdela program prireditve do 20. marca, obravnavali pa so tudi vrsto podrobnosti in zvezi z neposrednimi pripravi.

Letošnji Dan Iskre se bo od prejšnjih razlikoval po pomembni novosti — na predvečer shoda samoupravljalcev iz vseh temeljnih organizacij, ki so združene v SOZD, bo v Škofji Loki kulturni program Iskrinih amaterskih ustvarjalcev — nastopali bodo pevski zbori, folkloristi itd. Datum prireditve, ki ne bo zgolj proslavljanje Iskre, temveč obenem tudi proslava Dneva borca, bodo popestrili pripadniki mladinske pohodne enote Iskre, ki bo na ta dan predvidoma tudi formalno ustanovljena. Komisija je sprejela tudi zadolžitve, da uredi prehrano za predvidenih 15.000 Iskrašev. Predviden je partizanski golaž, ostala živila pa bodo prodajali verjetno v sodelovanju z organizatorji Izseljeniškega piknika, ki bo kot vsako leto, na škofjeloškem gradu samo tri dni kasneje. S smotno povezavo bi uspeli

precej znižati stroške, boljša pa bi bila tudi kvaliteta storitev.

Od ostalih aktivnosti je med drugim predvidena razstava umetniških stvaritev delavcev Iskre, verjetno pa bodo ob tej priložnosti podelili tudi nagrade Iskre najboljšim samoupravljalcem.

Skupno sprejeta usmeritev splošnega ozračja prireditve je predvsem v večjem poudarku kulturnim aktivnostim, čeprav motto prireditve še ni

Sporazum s PTT Kragujevac

Iskra prevzela celoten inženiring za razširitev telefonskega omrežja v vrednosti 150 milijonov dinarjev

PTT podjetje v Kragujevcu, ki ga sestavlja pet temeljnih organizacij in delovna organizacija skupnih služb, je v zadnjem desetletju zelo napredovalo. Razširilo je telefonsko omrežje za 15 tisoč priključkov, tako, da ima vsak sedmi Kragujevac svoj priključek; investiralo je mednarodno in lokalno avtomatsko centralo v Kragujevcu ter lahko se pohvali s prvo v naši državi instalirano elektronsko tranzitno centralo metaconta 10 C. Mimo tega so v avtomatskem prometu vse pošte kragujevske PTT regije. Podjetje zaposluje sedaj 570 delavcev.

Slaba stran razvoja je, da se šumadijska regija gospodarsko mnogo hitreje razvija kot omrežje. Že sedaj je v predalih pošte 10 tisoč prošenj za nove telefonske priključke. Kolektiv zato meni, da je treba zmanjšati razkorak že v sedanjem srednjeročnem razdobju in ujeti razvoj najkasneje do leta 1985.

Podjetje je zato sklenilo sporazum s kranjsko industrijo telekomunikacij za kompleksno a postopno razširitev omrežja pri obstoječih centralah in z montažo povsem novih. Skupaj gre za 30 avtomatskih telefonskih central in 20 tisoč novih priključkov v vrednosti 150 milijonov dinarjev, oz. skupaj z gradbenimi deli in opremo 250 milijonov dinarjev.

Iskra je sprejela obveznost rezervacije proizvodnih zmogljivosti in celot-

USPEŠNO ŽARIŠČE V MILANU

Običajno, kadar se pogovarjamo z zastopniki v tujini, slišimo predvsem veliko besed o težavah, težki konkurenci in premajhni povezanosti z domačo proizvodnjo. Toliko bolj je bil razveseljiv pomenek z obema preizkušenima predstavnikoma Iskre v Milanu, od koder Iskrina dejavnost kar izžareva, ne samo v okviru italijanskega tržišča, ampak tudi preko meja v Francijo in Španijo. Medtem, ko je Franjo Valenčič na tem mestu že deset let, pa je Janez Žepič na tem odgovornem mestu od lani, tako da se v nekem smislu izkušnje in nova vnema dopolnjujejo. Ta pozitivni vtis sta oba sogovornika tudi potrdila, nam pa je ob koncu razgovora ostala samo želja; da bi bilo takih pogovorov, zlasti pa takih zastopnikov Iskre v tujini čim več.

Nekaj splošnih podatkov o predstavništvu:

Firma Iskra Italiana obstaja že deset let. Osnovna dejavnost firme je prodaja Iskrinih proizvodov na teritoriju Italije, dela pa tudi za svoj račun, se pravi, da se v Iskra Commerce pojavlja kot kupec, uvaža in distribuira. Pri Iskri Commerce pa se pojavlja še kot dobavitelj, vendar v manjši meri. Firma ima lastno skladiščno bazo, v kateri ima na zalogi za cca pol milijona dolarjev blaga. V prostorih poleg skladišča ima tudi svoje poslovne prostore. Zaenkrat dela v Iskri Milano 12 ljudi, se pravi deset domačinov in 2 naša predstavnika.

V vseh primerih, ko ne nastopa kot distributor, pa nastopa Iskra Milano kot agent. Letos je znašal skupen izvoz Iskre cca 7,5 milijonov dolarjev, lastne realizacije pa je bilo za 3 milijone dolarjev. Firma Iskra Elettronica Italiana ima tudi svojo sucorsale (izpostavo), Iskra France v Parizu, kjer poslujejo enako kot v Italiji. Iskra France zastopa kot agent in zastopnik Iskra Commerce, kupuje pri Iskra Commerce za svoj račun in prodaja Iskrino blago na francosko tržišče. Ima tudi skladišče, vendar manjše, saj koristi tudi blago, ki je na zalogi v skladišču v Milanu. Zaenkrat ne nastopa kot dobavitelj. Tam je osem ljudi, vsi so Francozi.

Poleg obeh navedenih dejavnosti pa ima Iskra Milano še vlogo promotorja na španskem tržišču, kjer zaenkrat še nima svojega lastnega punkta. V Španiji zaenkrat nastopamo prek generalnega zastopnika za ožje področje Iskrinih proizvodov. Pri tem je seveda v veliko podporo skladišče v Milanu.

Kako ocenjujete zunanje-trgovinsko menjavo v letu 1977?

„Skupaj ocenjujemo v Italiji 6

milijonov dolarjev prodaje, v Franciji 3 milijone dolarjev, v Španiji pa smo se približali pol milijona dolarjem. Kljub zelo slabi ekonomski situaciji v Italiji in tudi v Franciji lahko trdimo, da smo na vseh treh področjih s poslovanjem v preteklem letu zadovoljni. Smatramo, da smo dosegli, kar se je doseglo, vendar bi lahko prodajo še za 15 do 20 % presegle, če bi robo iz tovarn Iskre dobili — seveda v pravem času in če bi v teku leta dobili potrjeno konfirmirano blago.“

Kakšni so bili vaši uspehi lani?

„Kot uspeh štejem, da smo v letu desetletnega sodelovanja, koope-

Janez Žepič.

racije z Girmijem, uspeli obrniti negativne trende in kooperacijo zmanjšali v obratno smer.

Tudi letos računamo na dober uspeh v kooperaciji z Girmijem na francoskem trgu. Dogovorili smo se namreč, da bomo skupno nastopili s kompletnim programom Girmija v okviru Iskra France.

Velik uspeh je prodaja licenc za enofazne števec in začetek proizvodnje na španskem trgu. V istem letu smo prodali in začeli proizvodnjo enofaznih števcov. Trenutno pa tečejo razgovori o pogodbi, na osnovi katere bi španski partner bistveno povečal proizvodnjo za plasma na tretje trge in druga tržišča, pri čemer bi Iskra v celoti opravljala prodajno funkcijo.

V letu 1977 nam je prodaja v Italiji močno padla, ker se je iztekel dolgoletni posel s področja telekomunikacij našemu uglednemu klientu. V iskanju spremenjenih oblik nastopa telekomunikacij pa se v letu 1978 pripravljamo skupaj z italijanskim partnerjem kompleksen nastop Iskrine zasebne telefonije na italijanskem trgu. Zasebne centrale so atestirane in dobavljati jih bomo začeli že v marcu letos. Računamo lahko, da bo v nekaj letih ta rešitev povsem pokrila izpad že omenjenega posla.

V Franciji pa je Iskra prisotna v zasebni telefoniji že precej let. Vendar tudi tam smo se v zadnjih letih srečevali s težavami. Lani smo doživeli uspeh, ker smo začeli s prodajo telekomunikacijskih naprav preko za to specializiranega podjetja, nakar bomo v letošnjem letu imeli dober izvoz. Če se bomo sami potrudili, bo dosegel 2 milijona dolarjev, pri čemer še pripravljamo vrsto rešitev in kombinacij, da bi maksimalno izkoristili možni potencial, ki nam ga ta trg ponuja.

Smo pa zelo veseli dejstva, da nam je v letu 1977 ponovno uspelo povečati prodajo impulznih števcov iz Lipnice, za katere smatramo, da imajo še dolgo življenje, če nam bo še naprej uspelo držati kvaliteto, kot so jo imeli v zadnjih letih, in, če se bomo znali hitro prilagajati specifičnim zahtevam posameznih trgov v smeri delne nacionalizacije proizvodnje.

Podobno smo lahko veseli uspeha tudi pri povečevanju prodaje variakov iz Horjula na italijanskem trgu, kar nam je ne nazadnje uspelo predvsem zaradi zelo dobre kvalitete in designa. Prevzeli smo na tem področju vlogo največjega dobavitelja na italijanskem trgu, saj pokrivamo kar 40 % italijanskih potreb.

Franjo Valenčič.

Povedati želimo tudi, da se je v lanskem letu ponovno začela povečevati prodaja uporov, kar je v skladu z našim programom — kot sestavnim delom naših akcij pri organizaciji in povečevanju lastne distribucije za področje elektronskih komponent.

Nismo pa v letošnjem letu izkoristili vseh potencialnih možnosti, ki jih imamo na italijanskem trgu na področju relejne tehnike in to predvsem zaradi zelo okrnjenih dobav, pri čemer je treba poudariti, da v prihodnjih letih prodajo lahko še bistveno povečamo. Upamo, da bomo v letu 1978 dosegli poleg uspeha na področju zasebne telefonije tudi s plasmajem naših novih sistemov za merjenje in krmiljenje obdelovanih strojev, velik uspeh.“

Problemi?

„Naši največji problemi lani in letos so na eni strani pomanjkanje blaga, na drugi pa poslabšanje dobavne discipline in sploh poslovne discipline in kvalitete, in v zmanjševanju kvalitete naših proizvodov.“

In kaj smo izvažali oziroma uvažali?

„V izvozu so praktično prisotne vse panoge, preko firme pa na italijansko tržišče prodajamo predvsem elektronske komponente, ročno električno orodje, merilne instrumente in variake, razne elektromehanske komponente, pripravljamo pa tudi prodajo (preko firme) stikalne tehnike — pri čemer je naš cilj pet milijonov lastne prodaje.“

Posebej firma ni bila pomemben dobavitelj za Iskrin račun, v letu 1978 pa računamo, da bomo v Iskro že prodali za 0,5 milijona dolarjev in v zvezi s tem seveda pripravljamo ustrezne organizacijske in kadrovske ukrepe s končnim ciljem v nekaj letih povečati to na nekaj milijonov dolarjev.“

Kaj menite o poslovni disciplini?

„Želimo si, da bi se kolesa proizvodnje za izvoz vrtela bistveno hitreje in precizneje.“

In o cenah?

„Na področju cen smo v nekaj zadnjih letih predvsem na italijanskem trgu soočeni z zelo težko situacijo. Zaradi na eni strani postopne devalvacije lire in hude gospodarske krize, ki je prizadela ta področja ter dejstva, da je italijansko tržišče eno najbolj odprtih v Evropi, kjer se srečuje vsa svetovna konkurenca in so zato cene med najnižjimi v Evropi, na drugi strani pa močnega povečevanja proizvodnih stroškov v naših tovarnah in temu primerno stalno zmanjševanje interesa za izvoz — s takšno situacijo se bomo srečevali tudi letos in v prihodnjem letu. Pri tem pa moramo poudariti, da ima vrsta naših proizvodov višje cene kot renomirana konkurenca.“

Kako pa je s sodobnostjo Iskrinih izdelkov?

„Kar zadeva Iskrin prodajni program na našem območju lahko trdimo, da sodobnost tega programa ni pod poprečjem naše konkurence. Pogrešamo pa velikokrat hitrih adaptacij, drobnih in kontinuiranih, predvsem pa hitrih izboljšav — funkcijskih in tehnoloških. Smatramo, da bi z relativno majhnimi investicijami dosegli kar velike efekte v tej smeri. Prav podobne ugotovitve veljajo tudi za kvaliteto s priporočilom, da pred investiranjem v posameznih tovarnah v tej smeri odpravimo površnost.“

Kako pa je z reklamo, sejamskimi prireditvami in pretokom informacij?

„Ob presnavljanju in prestrukturiranju bomo morali veliko pozornosti in sredstev posvetiti reklamam. Pri ambicijah, ki jih imamo in pri visokih zahtevah, ki jih postavlja tržišče, se bomo morali vsako leto udeležiti vrste specifičnih sejmov, na primer tleh samo v Milanu. Paralelno s temi nastopi bomo morali zagotoviti tudi ustrezne prospekte in ostale propa-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Samo pridne roke so premalo

Med številnimi uglednimi gosti se je Iskrine portoroške zunanje-trgovinske konference udeležil tudi podpredsednik slovenske gospodarske zbornice Rudolf Babič. V pozdravnem govoru je med drugim poudaril, da sodita elektro industrija in elektronika vsekakor med vrhunske tehnologije naše civilizacije, hkrati pa sta med najbolj prodornimi, saj sta dejansko že postali sinonim razvoja in razvitosti, uspešnosti pa tudi neodvisnosti.

Iskrin gost na konferenci je v zvezi s tem poudaril, da je naš kolektiv na tem področju dosegel številne uspehe, da pa so pred njim še velike naloge. Podobno kot mnogi drugi govorniki na konferenci, je tudi tovariš Babič opozoril na izredno kratko življenjsko dobo oziroma cikel tehnološkega procesa in izdelkov elektronike.

„Vsak dan se pojavljajo nove tehnologije, tako da so celo klasične dogme ekonomskih znanosti zastarele: komperativne prednosti ne predstavljajo več proizvodni faktorji, ampak le znanje. Proizvodni faktorji so samo še omejevalni. Pri tem je treba upoštevati, da se prav zaradi tega ni skrajšala le življenjska doba posameznih izdelkov, ampak tudi

znanja,“ je dejal podpredsednik GZ Slovenije.

V zvezi s tem je opozoril, da je na zunanjih tržiščih možno dosegati uspehe le, če smo tehnološko priprav-

Uvajanje moderne tehnologije

„Termična obdelava kovin s pomočjo indukcijskega ogrevanja je v zadnjih letih postala nepogrešljiva tehnološka metoda v najrazličnejših panogah industrije, predvsem v kovinsko predelovalni industriji, to je v industriji motorjev in motornih vozil, industriji rezkanega in montažnega orodja, industriji obdelovalnih strojev, kovaški industriji, elektroindustriji, elektronski industriji in drugod,“ nam je na Bledu dejal v krajšem pogovoru inženir Janez Felc, vodja oddelka za VF tehniko Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani, ko smo se pogovarjali o blejskem simpoziju na temo visokofrekvenčnih induktivnih generatorjev in elektronskih ceveh, ki se je končal 10. marca letos na Bledu.

ljeni, kajti pridne roke so, kot je dejal, premalo.

Ob koncu pozdravnega govora je Rudolf Babič poudaril, da sta velikost in pomembnost Iskre v Sloveniji tolikšni, da je od njenega dobrega poslovanja v mnogočem odvisna vsa naša družba, udeležencem konference pa je v imenu Gospodarske zbornice zaželel obilo uspeha.

Lado Drobež

Rudolf Babič med Antonom Slapernikom in Borisom Lasičem.

sko segrevanje. Izmed energetskih virov danes v glavnem uporabljajo rotacijske motor-generatorje, ki jih v zadnjem času uspešneje nadomeščajo statični pretvorniki s tiristori za področje frekvenc 120 KHz, kot tudi elektronski oscilator generatorji za področja nad 150 KHz pa do najvišjih frekvenc.

Pri nas v Jugoslaviji za sedaj še nimamo proizvajalca rotacijskih in tiristorskih srednje frekvenčnih generatorjev kljub poskusom na področju tiristorskih generatorjev. Z razvojem in proizvodnjo elektronskih VF generatorjev in ustrezno tehnologijo se ukvarjamo že več kot 20 let v oddelku za VF tehniko na Inštitutu za elektroniko in vakuumsko tehniko. Tu naj bi omenil tudi začetnike tega področja na našem inštitutu, in sicer ing. Miloša Kobeta in prof. Lasiča, ki je vodil začetna dela na tem področju. V dvajsetih letih smo poleg uspešnega razvoja serije elektronskih generatorjev izhodne moči od 300 W do 120 KW različnih frekvenc in modifikacij ves čas intenzivno delali tudi pri reševanju tehnoloških problemov njihove uporabe na podlagi konkretnih primerov iz industrije in razvojnih laboratorijev. V zainteresirane industrijske in druge organizacije v Jugoslaviji in tujini smo plasirali več kot 200 generatorjev in kompletnih naprav ter istočasno razvili in razrešili vrsto tehnoloških problemov, ki zadevajo uporabo indukcijskega segrevanja v konkretnih primerih. To je

omogočilo pridobitev izkušenj in vpogled v tehnološke in ekonomske parametre, ki so odločilni za uspešno uvajanje VF segrevanja kot tudi za projektiranje naprav, ki smo jih že na ustrezen način tudi tipizirali.“

In kako bi ocenili vaš prvi simpozij na to temo?

„Simpozij o uporabnosti indukcijskega segrevanja in elektronskih ceveh je bil zelo pomemben zato, ker je bil zastavljen zelo praktično in je manj težil k visoki teoretski ravni, saj so na njem sodelovali predvsem uporabniki te tehnologije, visokokvalificirani delavci in inženirji, torej tisti, ki imajo neposredno opraviti s temi napravami.

Kakih 80 udeležencev, in teh so bile kar tri četrtine iz ostalih republik in pokrajin, je med simpozijem dopoldne poslušalo predavanja domačih in švicarskih strokovnjakov, popoldne pa je obiskovalo naša podjetja, ki uporabljajo omenjeno tehnologijo. Med predavatelji na simpoziju naj omenim tudi Iskraša in našega zunanjega sodelavca ing. Jureta Kranjca, ki je obravnaval avtomatizacijo visokofrekvenčnega indukcijskega segrevanja.

Ob koncu naj še dodam, da so udeleženci simpozija obiskali TOZD ERO v sestavi DO Iskra Elektromehanika Kranj, Geološki zavod v Ljubljani in naš Inštitut,“ je zaključil naš pogovor ing. Janez Felc o prvem simpoziju o indukcijskem segrevanju.

Dušan Željeznov

USPEŠNO ŽARIŠČE V MILANU

(Nadaljevanje z 2. strani)

gandne materiale. Gotovo pa so ostali o prenosu informacij povedali že dovolj.“

In kaj menite o kadrih?

„V Italiji in Franciji kadrov številčno ne mislimo bistveno povečevati, razen pri prodajnih kadrih, kjer imamo, oziroma bomo imeli, lastno distribucijo ter pri kadrih za organizacijo prodaje sistemov. V prelojenih desetih letih se je v praksi pokazala pravilnost naše kadrovske orientacije, da zaposlujemo predvsem domačine, zato nameravamo s tako orientacijo nadaljevati tudi v prihodnje. Verjetno je za to področje mediteranskih dežel to bolj karakteristično in potrebno kot na drugih področjih.“

Kako je z višjimi oblikami ekonomskih odnosov?

„Kooperacija z Girmijem se je v svojem desetletnem obstoju pokazala za obe strani kot koristna oblika poslovnega sodelovanja. Trenutno delamo na razširitvi te kooperacije. Da bi povečali izvoz, pripravljamo tudi sodebne oblike na področju merilne tehnike in na področju alarmnih naprav. Računamo, da bomo v nekaj letih tretjino našega izvoza imeli vezanega v takšne oblike. Obstajajo in tudi pri nas bi morala biti taka vrsta sodelovanja, ki je koristna za obe strani in tudi dolgoročna. Že prej smo omenili naše načrte v zvezi s povečanjem izvoza v Italijo iz našega predstavnitva, kar bomo v največji meri poskušali izkoristiti za povečanje našega izvoza. Ob iskanju novih oblik in prodajnih kombinacij se je pokazalo, da bi v Italiji potrebovali tudi majhne montažne kapacitete za prilaganje naših proizvodov specifičnim zahtevam tržišča, oziroma bi na ta način večkrat lahko dosegli bolj konkurenčne cene, kjer bi vrsto specifičnih materialov, ki jih danes uva-

žamo, kupovali in montirali bolj poceni in se tako izognili velikim uvoznim dajatvam.“

Možnost ekspanzije?

„Možnosti za nadaljnji plasman Iskrinih proizvodov na našem področju so. Limitirane pa so in bodo predvsem z našimi kapacitetami in z našo agresivnostjo. Ocenjujem pa po naših programih, da bomo tudi z ozirom na prežete obveznosti v Portorožu na področju Italije, Francije in Španije dosegli v obdobju do 1983. leta eno petino do eno šestino nalog za doseg milijarde dolarjev izvoza.“

Pomen Iskrine zunanje-trgovinske mreže?

„Brez naše zunanje-trgovinske mreže bi ne bili veliko naprej kot pred tem, ko smo z izgradnjo lastne zunanje-trgovinske mreže pred dobrimi desetimi leti začeli. Vprašanje je, če bi imeli danes izvoz večji, kot nekaj deset milijonov dolarjev. To dokazuje tudi dejstvo, da skoraj ves izvoz plasiramo na področja, kjer imamo svoje lastne postojanke.

V pravilnost takšne orientacije po lastni zunanje-trgovinski mreži v Iskri nismo nikoli dvomili, ker moramo najti dovolj sredstev in kadrov, da bomo z izgradnjo te mreže tudi v prihodnje ne samo nadaljevali, temveč to izgradnjo tudi intenzivirali. Vloga te mreže pa je poleg volumna še bistveno širša, saj je zunanje-trgovinska mreža s svojim delom doprinesla Iskri veliko spoštovanja na trgu, dobro ime in vedno predstavljala Iskro v dobri luči. Zato je danes Iskra dobro poznana firma. Pač pa moramo na tem področju računati z relativno hitro odprtim punktom v Španiji pri nadaljnji izgradnji mreže, investirati v povečanje v organizacijo skladišča in lastne posodobljene distribucijske mreže z več prodajnimi nalogami.“

Mara Ovsenik

Inž. Janez Felc.

prvi tovrstni seminar v Jugoslaviji, ki so ga skupaj organizirali Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani, znana švicarska tvrdka Brown Boveri in zunanje-trgovinsko podjetje Kontaktor iz Beograda.

Znano je namreč, da tovrstnih naprav pri nas v glavnem ne izdelujemo, in je bil zato namen našega simpozija tesneje povezati uporabnike teh naprav, mi z Inštituta pa bi pridobili tudi marsikaj glede nove tehnologije indukcijskega segrevanja. Celotna tehnika indukcijskega segrevanja je namreč danes tako moderna in zahtevna, da ljudje, ki delajo s temi generatorji, potrebujejo več vzgoje in znanja kot pa je to potrebno za ostale stroje. To velja še zlasti za delavce pri generatorjih, kot tudi za vzdrževalce. Zato je bil glavni namen simpozija prenesti udeležencem tudi naše izkušnje glede vzdrževanja in ekonomike omenjenih generatorjev, jim povedati vse o osnovah naše tehnologije iz izkušenj neposrednih uporabnikov in z izpopolnjevanjem te tehnologije.“

Na vprašanje, če bi lahko preprosteje pojasnil pojem indukcijskega segrevanja, nam je sogovornik odgovoril: „Preprosto povedano, povsod tam, kjer so doslej v proizvodnji uporabljali klasične peči in klasične kalilnice, uporabljajo danes indukcij-

Udeleženci simpozija na ogledu v Institutu za elektroniko in vakuumsko tehniko.

niko in vakuumsko tehniko. Kot običajno je bilo tudi takrat časa za uresničitev naših zamisli kaj malo, saj smo imeli na voljo samo kake tri mesece časa. Kot sem torej že dejal, imeli smo tako na začetku leta 1967 več tovrstnih sestankov, na katerih se je dokončno izluščil zaključek, da naj bi do Titovega rojstnega dne izdelali in mu za rojstni dan izročili naslednja tehniška darila:

— komplet zaprtega televizijskega sistema za podvodno snemanje, ali bolj po domače povedano, televizijsko kamero, ki jo spustiš v vodo, medtem ko na monitorjih istočasno gledaš prenos;

— teleskop z avtomatskim sledenjem nebesnih teles, na primer, lune. Takšen teleskop nastaviš na luno in kot se premika luna po nebesnem svodu, tako se skupaj z njo premika tudi teleskop;

— nekaj instrumentov za merjenje jedrskega žarčenja v naravi in peč za visokofrekvenčno peko.

Nosilci za izvedbo omenjenih tehničnih daril naj bi bili: televizijsko kamero naj bi izdelal skupaj s celotnim sistemom Iskrin Zavod za avtomatizacijo, teleskop naj bi izdelala Vega z ustreznim avtomatiko, ki naj bi jo prispevala Iskra Elektromehanika iz Kranja, nuklearne instrumente bi napravil Inštitut Jožef Stefan medtem ko bi visokofrekvenčno pečico izdelal Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko iz Ljubljane.

Zadolžili so me za nadzor nad izdelavo televizijskega podvodne kamere, medtem ko je bil moja desna roka pri tem načrtu Marjan Henigman, za teleskop je bil zadolžen Stane Fon, strokovnjaki iz ostalih inštitutov pa so bili zadolženi za ostale zgoraj omenjene tehniške izdelke.

Povedati moram pri tem, da je bilo seveda največ komplikacij s podvodno televizijsko kamero, kot smo morali po izjemnih poteh nabavljati različen material ker so bili to kabli, izjemalne cevi in ostalo tehniško blago. Izdelava kamere z vsemi telekomandami za obračanje kamere navzgor ali navzdol, levo ali desno in ustreznimi reflektorji vsekakor ni bila lahka stvar kot tudi dejstvo, da smo imeli določene težave s tesnjenjem na spojih in odlitkih, ki so nam pri spuščanju kamere v globino petindvajsetih metrov puščali vodo. Težave pri vsem tem pa nam je seveda še bolj povečevalo pomanjkanje časa in tako smo zares tri mesece v tem smislu delali noč in dan, brez prostih sobot in nedelj. Seveda uspeh ni izostal — zadevo smo uspešno dokončali do roka, ki smo si ga začrtali.

Naj pri tem omenim še tehnično zanimivost, ki sicer morda navidez zveni banalno, a je bila vendar nova in uspešna. Dolgo smo iskali in končno našli tako imenovani samonosilni kabel, ki je prenašal vse — telekomande, slike in kar je najpomembnejše — nosil je tudi kamero samo. Ta naša tehniška novost je vso zadevo namreč precej poenostavila, saj ni bila tako več potrebna za kamero še posebna nosilna jeklena vrv. Vse to smo torej z zagnanostjo in navdušenjem ter delovnim elanom uspešno razrešili, podobno so storili tudi vsi ostali in tako so bila vsa tehniška darila, ki smo si jih zamislili za predsednikov rojstni dan, narejena in tudi uspešno preizkušena do določenega roka — Titovega petinsedemdesetletnega rojstnega dne.

Končno je napočil dan, ko smo vsa naša tehniška darila odposlali na Brione in napočil je tudi trenutek, ko je bilo treba tja, darila tam demonstrirati in jih predati v uporabo.

DUŠAN ŽELJEZNOV

(35)

TITO V ISKRI

S Titom se je večkrat srečal in imel priložnost pogovarjati se z njim tudi predsednik skupščine ZP Iskra ing. Vladimir Klavs. Svojega prvega srečanja se tako-le spominja:

„Bilo je leta 1967 in vsi smo se pripravljali na proslavitev Titovega petinsedemdesetletnega rojstnega dne. Takrat sem bil zaposlen v Zavodu za Avtomatizacijo, ki je že deloval v okviru Iskre. Ob tej priložnosti se je takrat v Sloveniji porodila ideja, naj bi Titu za njegov 75. rojstni dan ne podarili, kot običajno, različnih slik ali modelov ladij, lokomotiv in podobnega, temveč naj bi mu izročili kako tehnično novo in zanimivo darilo. S tem, oziroma takšnim darilom bi namreč našemu predsedniku hkrati tudi nazorno in praktično pokazali tehniški napredek slovenske industrije in to predvsem s področja znanstvenoraziskovalnega dela, ki je takrat že kazalo na določenih področjih otipljive rezultate.

Zato smo imeli v zvezi s to našo idejo več sestankov, ki so se jih udeležili na eni strani predstavniki naših družbenopolitičnih organizacij, med njimi Ivan Maček—Matija, na drugi strani pa predstavniki Iskre, Inštituta Jožef Stefan in Inštituta za elektro-

O delu konference

Poročilo predsednika o delu in aktualnih nalogah, predlog dopolnitev poslovnika in sporazuma konference, program dela in finančni načrt, volitve organov konference je le nekaj točk dnevnega reda sestanka konference osnovnih organizacij sindikata ISKRA-Industrije za avtomatiko, ki je bil v prvi polovici tega meseca.

Že pred samim začetkom dela konference je tovariš Preskar, v.d. glavnega direktorja navzoče okvirno seznanil s programsko usmeritvijo delovne organizacije. Poudaril je nekatere težave, ki so se lani pojavile pri samoupravnih organiziranosti in na drugih področjih kot v prodaji, kjer je prihajalo do dvojnih ponudb, ker je to delo opravljalo komercialno področje skupnih služb in TOZD Inženiringi. Drugi problem so razvojne skupine, ki se ukvarjajo z razvojem enakih ali istih artiklov. „Tak način dela ni mogoče nadaljevati zato bo skupine potrebno združiti in jih usposobiti za večje projekte. Če hočemo doseči napredek, moramo doseči, da bo vsaka skupina reprodukcijska celota. Poglavitno pa je združiti sile in razdeliti delo“, je zaključil tovariš Preskar.

Po izvolitvi delovnega predsedstva in podanem poročilu o delu konference v preteklem mandatnem obdobju so v razpravi na to točko dnevnega reda sodelovali:

— tovariš Gale — predsednik odbora za samoupravni nadzor industrije, ki je opozoril, da ni naša temeljna naloga samo izvrševanje določil zakona o združenem delu temveč tudi izvrševanje in spremljanje realizacije letnega in srednjeročnega načrta in uveljavitev dohodkovnih odnosov;

— tovariš Pavlica, predsednik družbenopolitičnih organizacij SOZD Iskra, ki je v okviru ocene na dano poročilo menil, da je bistveno obravnavati program za nadaljnje delo. Dejstvo, da do marca 1977 konferenca ni delala ne more opravičiti neizpeljane sprejete naloge v okviru načrta dela za lansko leto. Pri tem gre doberšen del kritike na neaktivnost oziroma na neodgovornost družbeno-političnih organizacij;

— kritiki se je pridružil tudi tovariš Giannini, sekretar sveta ZK Avtomatike, ki je menil, da le z večjo povezavo med osnovnimi organizacijami ZK in osnovnimi organizacijami sindikata lahko dosežemo enotna stališča vseh osnovnih celic, ki so nujno potrebna za nadaljnjo samoupravno organiziranost delovne organizacije;

— krivde ne moremo valiti le na konferenco, je menil tov. Korunovsky, podpredsednik konference. Raje se vprašajmo kaj so izvršni odbori sindikata, ki so njen sestavni del doprinesli, da bi njeno delo poživili, kakšne ukrepe so predlagali za izboljšanje dela?!

— tovariš Krečič, delegat TOZD PCT, je bil mnenja, da bi konferenca morala pomagati reševati slabosti programskega neskladja in medsebojnih odnosov, ki se pojavljajo znotraj delovne organizacije.

— tovariš Šimunovič, predsednik konference, pa je dejal, da se moramo zavedati, da smo deloma vsi vredni kritike.

Po dopolnitvi poslovnika in sporazuma konference sindikata in sprejetju finančnega načrta, so delegati izvolili predsedstvo, nadzorni odbor in komisije za razvoj samoupravljanja, za skupne osnove in merila za delitev dohodka v delovni organizaciji in za družbeni standard, v sestavi:

Predsedstvo KOOS:

- Šimunovič Štefan, delegat TOZD Napajanja — predsednik
- Korunovsky Vasko, delegat TOZD Tela — podpredsednik
- Kleindienst Alojz, delegat DSSS — sekretar
- Kaplan Milena, delegat TOZD SVN — član
- Bagon Radovan, delegat TOZD Inženiringi — član

Nadzorni odbor:

- Kovačič Marjan, delegat TOZD ELA — predsednik
- Pivk Milka, delegat TOZD TELA — član
- Abe Franc, delegat, TOZD Orodja — član

Komisije:

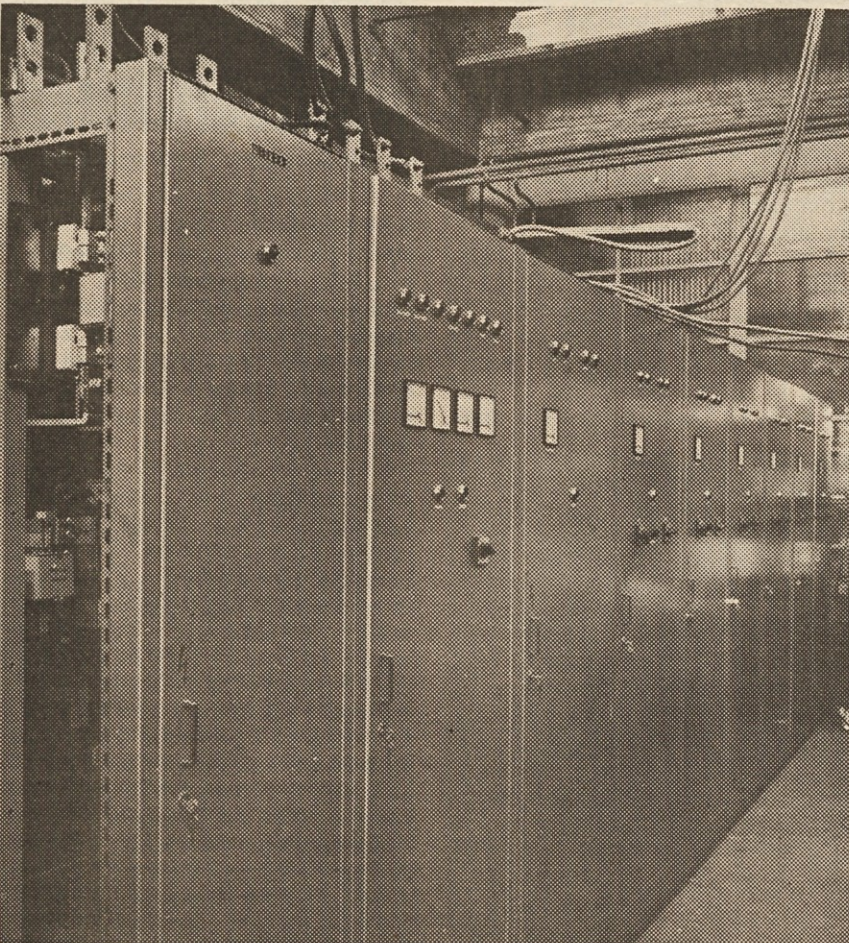
Komisija za razvoj samoupravljanja:

- Dolinar Alojz, TOZD TELA

- Juvan Stanko, DSSS
- Okorn Milena, TOZD SVN
- Epil Gregor, TOZD INŽENIRINGI
- Paš Emil, TOZD ORODJA

Komisija za skupne osnove in merila za delitev dohodka in OD:

- Androjna Drago, TOZD SVN

Napajalni sistem 48 V, 2400 A za mednarodno elektronsko centralo Metaconta 10 C, ki jo bo Iskra dobavila za olimpiado v Moskvi.

435 delegatov Avtomatike

V četrtek, 9. marca so delavci v več kot 5000 temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih po Sloveniji volili svoje delegate — v delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in zbornice združenega dela.

V delovni organizaciji Iskra-Industrija za avtomatiko je zaposlenih 2975 delavcev. Njene TOZD so locirane na petih slovenskih občinah (4 ljubljanske in ena zunanja — Novo mesto).

Kot so nam sporočili iz temeljnih organizacij in delovne skupnosti, so volitve potekale na vseh lokacijah nemoteno, rezultati pa so naslednji:

TOZD NAPA JANJA, Novo mesto:

- volilnih upravičencev 332
- volilo 304 ali 91,5 %

Izvolili so delegacijo za zbor združenega dela, ki šteje sedem delegatov. Od teh sta dva člana ZK in ena ženska; ter 3 združene sedemčlanske delegacije v skupščine SIS v sestavi: 10 članov ZK, osem žensk in pet mladincev.

TOZD ELA, Novo mesto:

- volilnih upravičencev 302
- volilo 247 ali 82 %

Izvolili so sedemčlansko delegacijo za zbor združenega dela v sestavi: trije člani ZK, ena ženska in en mladinec; ter tri združene delegacije devetčlanske, v skupščine SIS v sestavi: deset žensk, štirje člani ZK in štirje mladinci.

TOZD SVN, Ljubljana-Šiška:

- volilnih upravičencev 332
- volilo 300 ali 90,3 %

Volili so devetčlansko delegacijo za zbor združenega dela, od tega so štirje člani ZK, dva mladincev in ena ženska, ter dve posebni šestčlanski in dve sedemčlanski združeni delegaciji v SIS v sestavi: šest mladincev, en član ZK in šest žensk.

TOZD ORODJA, Ljubljana-Šiška:

- volilnih upravičencev 119
- volilo 110 ali 92,4 %

izvolili so eno sedemčlansko delegacijo za zbor združenega dela in dve

- Šimunovič Brane, TOZD TNN
- Gržinič Borut, DSSS
- Turk Zdenka, TOZD INŽENIRINGI
- Smole Samo, TOZD TELA

Komisija za družbeni standard

- Kastelic Tone, TOZD TELA
 - Sluga Dušan, DSSS
 - Dular Janez, TOZD ELA
 - Slejško Franc, TOZD PCT
 - Marinko Janez, TOZD SVN
- Blagajniške posle za KOOS opravlja po pooblastilu konference tov. Podrčaj Marja.

Š.D.

TOZD VELIKI ZAGANJALNIKI

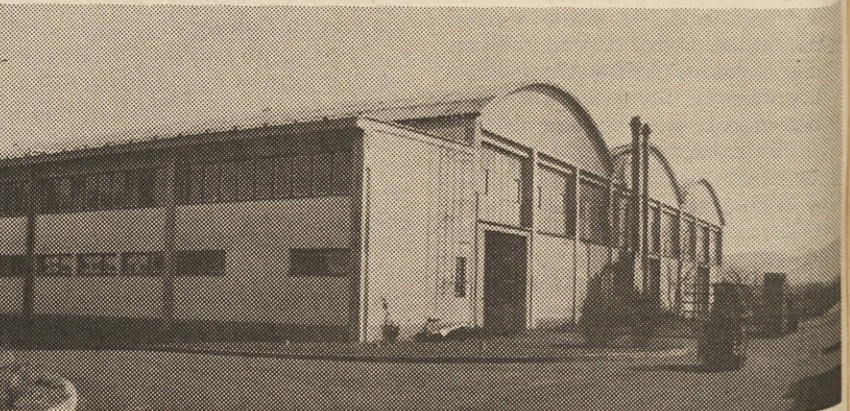
Pred novo naložbo

V tovarni velikih zaganjalnikov imajo velike načrte. Najpomembnejši je vsekakor odločitev o večji investicijski naložbi, ki bo predstavljala perspektivno dolgoročno rešitev in nadaljnji razvoj ne samo tovarne veliki zaganjalnikov, pač pa celotne delovne organizacije Iskre — Avtoelektrike. O odločitvi je pred kratkim na osnovi srednjeročnega plana sprejelo vodstvo delovne organizacije in temeljne organizacije skupaj s 730 zaposlenimi v tej tovarni.

Ta novi investicijski program, katerega nosilec je tovarna velikih zaganjalnikov, predvideva povečanje strojnih kapacitet, izgradnjo nove hale s preko 8.000 m² površine in modernizacijo tehnologije. Nekaj nad 400 milijonov bo potrebno odšteti za to novo investicijo, velik del te vrednosti pa bo namenjen za infrastrukturne objekte ter prostore za upravne in tehnične službe.

Tovarna velikih zaganjalnikov je do sedaj zelo malo vlagala v take investicije. Omembe vredna pa je vsekakor investicijska naložba v višini 5 milijonov, ki je bila zaključena v lanskem letu. Takrat je bil namreč zgrajen nov proizvodni obrat v odročnem obmejnem kraju Lig na Kambreškem, kjer izdelujejo tuljave za potrebe tovarne velikih zaganjalnikov. Tu je danes že 25 zaposlenih, kasneje pa se bo to število povečalo celo na 60, pretežno ženske delovne sile. Z dograditvijo tega obrata je tudi Iskra prispevala svoj delež širši samoupravni družbeni skupnosti, saj omogoča tem ljudem delo v domačem kraju, s tem pa hitrejši razvoj Kambreškega in lažje zaslužen kos kruha teh prebivalcev v najzahodnejši vasi Jugoslavije.

Proizvodni program tovarne velikih zaganjalnikov so zaganjalniki moči od 1,8 do 12 KM, proizvodnja dinamov in rezervnih delov. Trenutno so osvojeni novi tipi zaganjalnikov iz družine AZJ z magnetnim vklopom za zagon motorjev do 200 KM. S takim programom se že uveljavljajo na domačem in tujem trgu za potrebe kamionske in traktorske industrije. Po tej veliki investicijski naložbi bo količina teh zaganjalnikov dosegla velikoserijsko izdelavo, ki bo predstavljala tretjino letnega plana v letu 1980. Ob tem je zanimivo, da se bistveno ne bo povečalo število zaposlenih, spremenila se bo le struktura v prid strokovni delovni sili zaradi potreb nove tehnologije in organizacije proizvodnje.

Na južni strani tovarne malih zaganjalnikov bo zrasel nov objekt tovarne velikih zaganjalnikov.

Visoka udeležba na voliščih

Plapolajoče zastave pred vhodi v TOZD, transparenti, borbena pesem, vse to je bilo strnjeno v občutek velikega dne, velikega doživetja — volitev delegatov v zbor združenega dela in v posebne interesne skupnosti.

V vseh temeljnih organizacijah in skupnih službah Iskre — Avtoelektrike Nova Gorica, so bili pravočasno izvedeni predkandidacijski in kandidacijski postopki, ki so zajeli izredno veliko število kandidatov v delegacije za delegiranje delegatov v zbor združenega dela skupščine občine Nova Gorica in posebne interesne skupnosti. V vsaki TOZD in skupnih službah so evidentirali kandidate za 10 posebnih interesnih skupnosti in posebej za delegacijo v zbor združenega dela.

Ob tem moramo omeniti, da je bilo v kandidacijskem postopku evidentiranih veliko žensk, kar do sedaj ni bilo ravno razveseljivo. Upoštevala pa se je tudi kvalifikacijska struktura.

Volitve same so potekale izredno disciplinirano, na svečano okrašenih voliščih s cvetjem, zastavami in sliko

Že od prenosa dela proizvodnje iz matične tovarne Iskra — Kranj leta 1960, je potekala proizvodnja vseh skozi v starih prostorih. Poleg navedenih, je eden glavnih ciljev tudi izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih v novih proizvodnih prostorih ter varstvo pri delu in varstvo okolja. Naložba v družbeni standard predvideva obnovo in povečanje prostorov družbene prehrane, kjer bodo dobili zaposleni boljše in kvalitetnejšo hrano, saj so obstoječi prostori že premajhni, zmogljivosti pa minimalne.

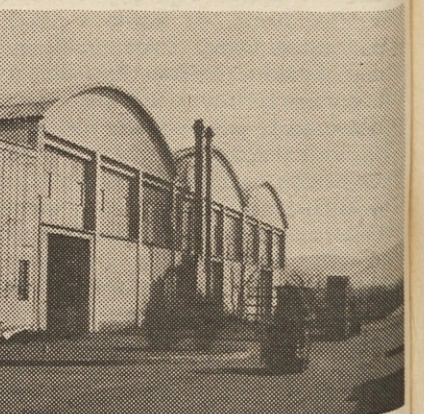
Od infrastrukturnih objektov moramo omeniti povečanje nekaterih energetskih zmogljivosti kot je kotlovnica, nova sodobna vratarica za avtomatsko telefonsko centralo in sprejemnimi prostori, parkirni prostori ter celotna cestno-transportna povežava.

Industrijska cona Šempetra pri Novi Gorici se bo s tem še povečala. Kompleks zazidave je lokacijsko na predvidenem urbanističnem načrtu, južno od tovarne malih zaganjalnikov do južne obvoznice, v neposredni bližini bodoče trase avtoceste, ki bo povezovala Jugoslavijo z Italijo. Novi objekt predstavlja dokončno celoto proizvodnih obratov na tej lokaciji skupno z aneksi. V njih se predvideva namestitve pomožnih služb, garderob s sanitarijami in pisarniški prostori upravno strokovnih služb. Tako zaključena lokacija objektov tovarne daje kompleksno, dolgoročno rešitev in omogoča pravičen nadaljnji razvoj delovne organizacije Iskra — Avtoelektrika.

Tako torej. Investicijski program je zaključen, potrebna bo le še potrditev na samoupravnih organih, odobritev kreditov pri banki in pristop k izdelavi glavnega projekta. Po predvidevanjih bo izgradnja novega objekta zaključena do konca leta 1979, redna proizvodnja pa naj bi stekla v začetku 1980. leta.

Namen investicijskega programa je jasen, saj je zastavljen perspektivno in dolgoročno. Rezultati bodo pokazali pravilnost odločitve ter ekonomsko in družbenopolitično upravičenost naložbe.

Tako modernizirana tovarna velikih zaganjalnikov se bo s svojim programom proizvodnje, opremo in moderno tehnologijo še bolj vključila v vrste evropskih proizvajalcev avtoelektričnih izdelkov.

Na južni strani tovarne malih zaganjalnikov bo zrasel nov objekt tovarne velikih zaganjalnikov.

Visoka udeležba na voliščih

našega dragega voditelja Tita. Da je temu tako, priča visoka udeležba na volitvah, saj je bil v vseh osmih TOZD in DSSS v povprečju odziv 90 procentov. „Posledica“ tako visokega odziva pa so vsekakor uspešno izvedeni kandidacijski postopki in zavest delavcev, da izvolijo res tiste, ki bodo tudi resnično zastopali interese delavske baze.

Pregled procentov udeležbe po temeljnih organizacijah je naslednji: Tovarna velikih zaganjalnikov Nova Gorica 89,6 %
Tovarna malih zaganjalnikov Nova Gorica 89,1 %
Tovarna generatorjev in elektronike Nova Gorica 92 %
Tovarna delovnih sredstev Nova Gorica 93 %
Tovarna vžigalnih tuljav Bovec 91 %
Tovarna AET Tolmin 89,6 %
Tovarna Žarnic Ljubljana 80,5 %
Tovarna odlitkov Komen 94 %
Delovna skupnost skupnih služb 93 %

Marko Rakušček

TOZD ELEKTROMOTORJI

Slabo, a ne najslabše

S problematiko bolniških izostankov z dela se otepajo v vseh organizacijah združenega dela, kjer združujejo delo živi ljudje — nekeje je pojav bolj, nekeje manj pereč. Kakšno je stanje v Železnikih smo izvedeli pri vodji kadrovske službe Janezu Skoku.

„Izdelali smo analizo za preteklo leto, kjer smo primerjali bolniške izostanke naše TOZD z ostalim go-rejskim področjem. Splošne ugotovitve nam kažejo, da področje bolniških izostankov z dela ne kaže bistvenih odstopanj glede na stanje v občinski in regionalni zdravstveni skupnosti, mnogo bolj pereča pa je ugotovitev, da število izgubljenih delovnih ur iz teh razlogov stalno narašča.

Razlika med ostalimi področji, ki smo jih zajeli v analizi, je opazna predvsem pri kratkotrajnih boleznih, kjer je približno 11 % nad povprečjem. Še večje so razlike pri nesrečah pri delu, kjer odstopa — navzgor — za 2 %. Potrebno pa je dodati, da predstavljajo nesreče zelo majhen odstotek glede na ostale vzroke izostankov.

Trenutni položaj nam kaže, da je povprečno — zaradi bolniških izostankov — odsotnih z dela približno 9,5 % vseh delavcev, kar pomeni seveda prav toliko razpoložljivega delovnega časa. Podrobnejši podatki za lansko leto pa so:

Nad 30 dni so bili moški največ odsotni v marcu in aprilu, kar verjetno lahko pripišemo zunanjim poljskim opravilom, pa tudi redni vsakoletni gripi. Podobno je stanje tudi pri ženskah, le da so bolezenski izostanki narasli še v juniju, kar pripisujemo predvsem negi otrok. Splošno gledano so lani predvsem naraščali daljši izostanki, čeprav so bili v primerjavi s krajšimi na dobrih 40 % manjši.

Na področju Selške doline smo z zdravnikom domenjeni, da se bolniški izostanek dovoli samo v primeru bolezni ali nege otrok — za nego ostalih družinskih članov pa pride v poštev zgolj izredni neplačani dopust. Tu prihaja do neskladja s širšo skupnostjo, kjer združujemo sredstva. Mnenja smo, da bi morali položaj opredeliti podobno tudi v občinski in regionalni zdravstveni skupnosti, skratka, pristopiti bi morali k širšemu sporazumevanju.

Krajši bolniški izostanki — do 30 dni — kažejo zelo razgibano krivuljo. Vrh je pri moških v juniju, pri ženskah pa marca, aprila in maja. Le-te si delno lahko razložimo z resničnimi boleznimi, delno pa tudi ne, zato bo potrebno poostriži kontrolo.“ SF

TOZD MONTAŽA IDRIJA

Samoupravne delovne skupine

Na občnem zboru temeljne organizacije v Idriji, ki je bil 10. februarja, so delavci obravnavali vrsto perečih vsakodnevnih vprašanj, med katerimi je brez dvoma najaktualnejša problematika zastojev proizvodnje.

Izpadli so na vrsti skoraj vsak dan, po diskusiji pa se je izkristaliziralo mnenje, da je največji krivec za to nedredna dobava polizdelkov iz Železnikov. Na zboru so delavci postavili tudi več vprašanj v zvezi z dohodkovnimi odnosi Idrije z Železniki, odločili pa so se, da bodo največ pozornosti posvetili proizvodnim problemom. S tem v zvezi so kot logično posledico sklepov prejšnjih zborov in sestankov delavskega sveta določili zadnji rok za formiranje samostojne planske službe, ki bi morala pričeti s samostojnim delom 1. aprila. Od dobrega delovanja te službe si obetajo predvsem ukinitve zastojev v proizvodnji in možnosti načrtovanja tekočega programa.

Precej izboljšanja pri poslovanju pričakujejo od dograditve novega skladišnega prostora, ki bo prerezalo prevozno „popkovino“ s skladiščem v Spodnji Idriji in občutno zmanjšalo stroške ter poenostavilo vrsto proizvodnih procesov.

V zvezi s sanacijskimi prizadevanji so na zboru poudarili pomen dela samoupravnih delovnih skupin z osnovno nalogo, ki bo prenašanje pravih informacij med samoupravnimi

organi in bazo. Izvolili so tudi nosilce z dveletnim mandatom: VOJKA ZIDARIČ; MARIJA ERJAVEC, MARIJA RUDOLF, FANI ČELIK, ANICA TROHA, MILICA JURJAVČIČ, JOŽICA LAPAJNE, CVETKA SVETLIK, SILVO PETERNEL, ALBIN ŠTUCIN, ALMA PIRC, INGRID BRUS, ZDRAVKO WILER, MIRO JURJAVČIČ, IVANKA DRUŽINEC, STANKO KOBAL in MILE MALEŠEVIČ.

ANTENE, VRHNIKA

Obravnavali predlog resolucije za VIII. kongres ZKS

Maloštevilni člani OO ZK vrhniške temeljne organizacije — 5 po številu — so vseskozi aktivni, čeprav, kot sami trdijo, še ne v zadostni meri. V zadnjem času so aktivno sodelovali pri pripravah na volitve, tesno pa so povezani tudi z delom ostalih družbenopolitičnih organizacij, zlasti sindikata.

Sindikalne skupine so v predvolilnih pripravah prevzele zahtevno nalogo — informiranje vseh članov kolektiva o pomenu in vsebini volitev, predlagane kandidate za člane delegacij in ostale delegate pa so na temeljni kandidacijski konferenci 16. februarja izbrali po skrbno pretehtani razpravi. Tako so uspeli, da je struktura sedaj že izvoljenih delegatov realni odraz razmer kolektiva — v njem je namreč zaposlenih okrog tri četrtine žensk, veliko je mladih itd.

Komunisti so aktivno posegli tudi na področje predkongresne dejavnosti. Na svoji redni seji konec februarja so med drugim obravnavali predlog resolucije za 8. kongres ZKS, potrdili pa so tudi kandidate za 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ, za udeležbo na posvetovanju predstavnikov političnih organizacij Iskre v Poreču pa so predlagali Simona Seljaka.

V razpravi resolucije za 8. kongres Zveze komunistov Slovenije so temeljito prediskutirali zlasti poglavje o položaju temeljne organizacije združenega dela ter podprli ugotovitev, da se mora dohodek, ki ga TOZD ustvari, delavcem tudi vračati. Podčrtali so nadaljnjo usmeritev na področju ustanavljanja novih temeljnih organizacij kjer bodo konkretne razmere to zahtevale, v zvezi z aktualno problematiko svoje tovarne pa so ugotovili nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo v bodoče treba odpraviti. Predvsem so bili mnenja, da svobodna menjava dela s skupnimi službami SIS še ni na zadostni ravni, ugotovili pa so tudi, da delavci še nimajo zagotovljene možnosti, da bi v zadostni meri vplivali na oblikovanje programov dela družbenih dejavnosti.

Pretehtali so dosedanje izkušnje in prišli do zaključka, da organiziranost v reprodukcijo celoto še ni zaživel in obsodili preozko zapiranje v meje TOZD, DO, SOZD pa tudi v okvire republik in pokrajin. Sprejeli so usmeritev, da bodo vse sile usmerili v odpravljanje zaprtosti dela proizvodnih in drugih organizacij združenega dela, kajti le na ta način se bo mogoče povezati v reprodukcije celote, ki bodo zagotavljale večjo socialno vamost delavcev, boljše poslovne rezultate in zanesljivejšo dobavo surovin in drugih reprodukcijskih materialov. S tem v zvezi so se odločili, da bodo večjo pozornost usmerili v omogočanje odločilnega vplivanja delavcev na suvereno odločanje o ustvarjenem dohodku in obsegu ter zadovoljevanju skupnih in splošnih potreb in sredstev za akumulacijo, ne na koncu pa želijo usmeriti delavce v odločanje pri usmerjanju ustvarjenega dohodka v tokove družbene reprodukcije.

Komunisti so obravnavali tudi problematiko izobraževanja ob delu in s tem v zvezi ugotovili, da je v njihovi temeljni organizaciji vse premalo strokovnega kadra. Odločili so se, da bodo v največji možni meri podpirali vse posameznike, ki bodo izrazili željo po nadaljevanju izobraževanja.

Na področju dograjevanja sistema samoupravnih interesnih skupnosti so kritično ugotovili, da sodoseženi rezultati preslabi, naložene naloge pa vse prevečkrat neizpolnjene.

V nadaljnjem akcijskem programu imajo v prvi vrsti obravnavo Kardeljevega dela „Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja“, aktivno pa bodo posegli tudi v

Na zboru so se delavci odločili, da mora sanacijski program njihove temeljne organizacije vsebovati tudi rešitve za probleme, ki so prišli na plan na zboru.

V nadaljevanju so delavci pregledali poročilo o delu sindikata v preteklem letu, o finančnem poslovanju in o delu blagajne vzajemne pomoči.

V preteklem letu je blagajna štela 343 članov, ki so mesečno vplačali skupno 5082,35 dinarjev. Na 13 sejah v lanskem letu so člani obravnavali 142 vlog, jih prav toliko tudi rešili ter odobrili 403.600 dinarjev posojila. SF

obravnavo statuta temeljne organizacije. Ob kritičnem pregledu političnega stanja v tovarni so ugotovili, da delegatski sistem ni v celoti zaživel, vendar pa od novih delegatov pričakujejo boljše, odgovornejše in predvsem bolj učinkovito delo. Na tem področju bo v prvi vrsti treba izboljšati informacijski sistem, ker so ugotovili, da je predvsem povratni tok informacij nemalokrat neuspešen.

Nadaljevanje dela, ki se je pričelo z izvolitvijo oziroma zaključkom dela predvolilnih aktivnosti, bo temeljilo predvsem na doslednem uresničevanju Zakona o združenem delu, na večanju kvalitete in števila članstva osnovne organizacije, več pozornosti pa bodo namenili tudi delu sindikalnih skupin.

SF

Delegati skupnih služb

Na sestanku temeljne kandidacijske komisije, ki je bila v Škofji Loki 20. februarja, so sestavili seznam kandidatov za delegacije v zbor združenega dela Skupščine občine Škofja Loka in za splošno delegacijo v skupščine vseh samoupravnih interesnih skupnosti.

Delegacija delovne skupnosti ISKRA — Široka potrošnja za delegiranje v zbor združenega dela Skupščine občine Škofja Loka: BOGDAN ERŽNOŽNIK NADA KLUČAR MARIJA KOLENC TONE LAVTAR JOŽE VIDIC

Delegacija DSSS IŠP v skupščine vseh SIS: AMALIJA AMBROŽIČ BISERKA BALDERMAN TONČKA BOBNAR PETER ČEMAŽAR JANKO DOBRE VIKTOR DROL ZORA FOJKAR PETER HAFNER MIRA KOTAR SIMON KRELJ

TOZD TGA

Nova merila

Ponovitev referendumu za sprejem pravilnika o oblikovanju in delitvi sredstev za OD je v ponedeljek, 13. marca, v Retečah uspela. Od celotnega števila 524 vpisanih volilcev se je referendumu udeležilo 91,03 % delavcev, za sprejem pa je glasovalo 392 članov kolektiva ali 74,081 %. Z novimi merili se ni strinjalo samo 82 delavcev, ki predstavljajo 15,36 % glasov, referendumu pa se ni udeležilo 47 zaposlenih.

SF

TOZD MAGNETI

Iskanja in snovanja v razvoju

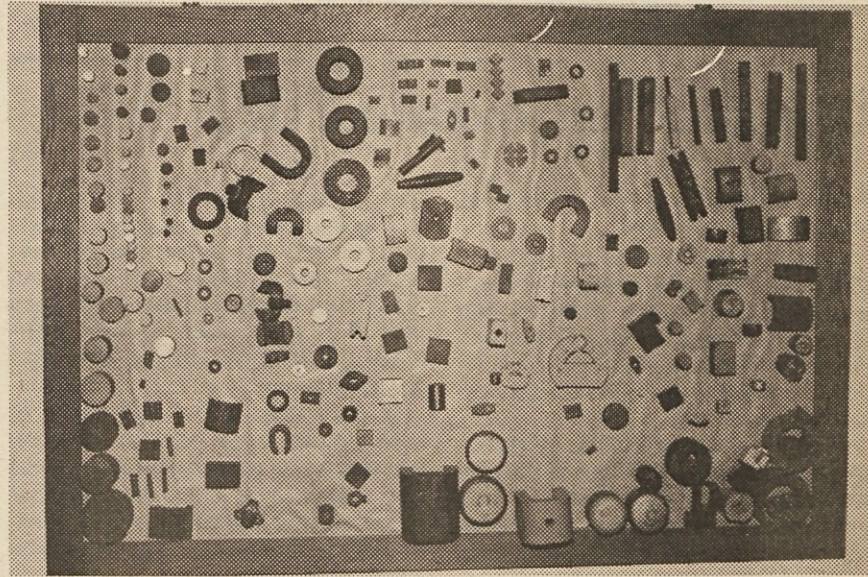
Magneti v DO IEZE imajo poseben položaj. So edini proizvajalec v svoji stroki v Jugoslaviji in zato pokrivajo s svojimi izdelki tržišče za najrazličnejšimi zahtevami. Naročil jim ne manjka.

V TOZD Magneti se dobro zavedajo svojega odgovornega položaja. Cesar s svojega področja nimajo v proizvodnem programu, je treba v Iskri (in po Jugoslaviji) uvažati. Zato imajo zelo živahno razvojno dejavnost. Proizvajajo velike serije magnetov za določene serijske proizvode, delajo pa tudi izdelke malih serij in celo unikate po naročilu. Vse te želje in zahteve kupcev seveda pridejo v roke razvojnikom in ti morajo ob upoštevanju sposobnosti strojev, ostalih kapacitet projektirajo magnete kaj različnih oblik, tehničnih zahtev in kvalitet.

Na ta način bodo ugotovili parametre tehnologije in dosegli višjo in enakomernjšo kvaliteto svojih izdelkov, porabnih na najzahtevnejših trgih. Vse te kvalitete bodo v celoti lahko vgradili v novih prostorih, kjer bo z novo in sedanjo strojno opremo možno doseči z novimi postopki izdelke najvišjega kakovostnega razreda.

Pri svojih razvojnih prizadevanjih se lotevajo tudi najzahtevnejših nalog in so za nekatere naloge dobili sredstva tudi iz Sklada Borisa Kidriča. Tak primer je bil razvoj alnko zlitin z usmerjeno strukturo. Ta zlitina služi za proizvodnjo magnetov višje kvalitete z boljšimi magnetnimi lastnostmi.

Imajo pa še mnogo zahtevnih — nerešenih nalog. Idej in znanja ne manjka, manjka jim pa strokovnjakov, ki bi tehnološka in razvojna dognanja spravili v življenje. Večina strokov-

Magneti v razstavnih vitrinah.

Pred kratkim so razvili in dali v proizvodnjo magnet za univerzalni merilni aparat (indikator), ki ga proizvajajo v Otočah. Doslej so te izdelke dobivali izključno iz uvoza. Poleg tega so zadnje leto posvetili mnogo naporov razvoju magneta za telefonske slušalke, ki so jih doslej tudi uvažali.

Ker nameravajo pretesne prostore širiti in posodobiti tehnologijo, bodo svojo proizvodnjo zelo povečali. Delali bodo več, kot lahko porabi domači trg. Že zdaj nekaj izvažajo, bodo pa še daleč več. Zato s pospešenim tempom preiskujejo tehnologijo in najnovejše dosežke in potrebe svojega proizvodnega programa.

TOZD ORODJARNA

Avtomatizacija zahteva več in bolje

V TOZD Orodjarna sva se pogovarjala z direktorjem Janezom Blažem o lanskem poslovanju in letošnjih načrtih. Povedal mi je, da tovarne, za katere delajo orodja zahtevajo ob uvajanju avtomatizacije in novih tehnologij vse več zahtevnih naprav in orodij. Zato mora tudi TOZD Orodjarna slediti s kvaliteto in kvantiteto tem težnjam.

Že v uvodu je povedal Janez Blaž, da so TOZD skupnega pomena in jim ne gre toliko za ostanek dohodka, ampak le za najnujnejše pokrivanje nučnih potreb. Sicer pa so poslovno leto 1977 dobro zaključili. Izpolnili

so načrtovani obseg dela, ki vrednostno pomeni enajst milijonov din. Med 55 zaposlenimi je nad 80 % kvalificiranih delavcev, ali z višjo izobrazbo in le kakih 20 % je priučenih delavcev na strojih. Fluktuacija pravzaprav ni problematična. Delavci ostajajo dolga leta, nove pa je težko dobiti. Sicer pa je znana težava s pridobivanjem novih kovinarjev in v TOZD Orodjarna imajo zlasti slabe izkušnje. Zadnja leta so kar po vrsti študenti — vajenci „omagali“ že med šolanjem in tako ni

(Nadaljevanje na 6. strani)

V TOZD Orodjarna dela Franc Plešec na koordinatnem vrtnem stroju.

ISKRA

Štev. 11 — 18. marec 1978

Volitve so bile dobro pripravljene

Za nami so volitve — letošnja najširša in zelo pomembna politična akcija. V četrtek, 9. marca smo izvolili člane delegacij za skupščine SIS in zbor združenega dela. V Iskri Elektromehaniki smo že v postopkih evidentiranja in kandidiranja opravili poglavito delo. Predlagali smo najboljše. Tiste, ki jim zaupamo, da bodo v občinski skupščini in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti delovali in odločali v interesih svojih delegatskih baz. Volili smo torej kandidate, ki smo jih sami predlagali.

Tako smo v zadnjih mesecih opravili zahtevno in obsežno delo. Pomembno je predvsem to, da se je precej razširil krog ljudi, ki bo v prihodnjem mandatnem obdobju sodeloval pri delegatskem odločanju. V

upravljanje je iz leta v leto vključenih več ljudi. Tako se lahko delovni ljudje in občani sami prepričamo, da smo v resnici sooblikovalci naše politike in stvarnosti.

Letošnje volitve so bile v temeljnih organizacijah in DS SS Iskre Elektromehanike dobro pripravljene. Sindikalne organizacije so v sodelovanju z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami dobro opravile svoje naloge v pripravah na volitve. Rezultat skupnih prizadevanj se kaže v dokaj dobri volilni udeležbi, ki je za tozde locirane v Kranju po neuradnih podatkih 90,4 %. To pa pomeni, da volitve po svoji obliki in vsebini postajajo vedno bolj sestavina celovitega procesa samoupravnega odločanja in s tem stalna in množična politična ter samoupravna aktivnost delovnih ljudi in občanov.

Letošnje volitve v združenem delu in krajevnih skupnostih morajo biti pregled opravljeneh in dogovor o nadaljnjih akcijah in nalogah, s katerimi bomo dosegli nove kvalitete v razvijanju delovanja delegatskega sistema.

A. Boc

Uspešno poslovanje TOZD ATC

Naša tovarna avtomatskih telefonskih central se je rešila izgub

Iskra — Tovarna ATC na Laborah v Kranju je v zadnjih mesecih preteklega leta dobro gospodarila. Končno lahko tudi zanjo zapišemo, da je poslovala pozitivno, čeravno smo sprva predvideli, da ne bo mogla pokriti izgube do konca leta 1977.

V prvem polletju je bila dosežena realizacija TOZD ATC precej manjša kot v drugem. Poleg tega je tovarna uvozila del materiala in opreme za tranzitne telefonske centrale, katerega bi morala uvoziti že leta 1976. To pa je med drugim tudi povečalo izgubo.

Lani je TOZD ATC ustvarila 1.067.188.000 din celotnega prihodka. V zadnjem četrtletju je imela sorazmerno visoko realizacijo, saj je ustvarila za 60 % višji prihodek kot v tretjem četrtletju. Uspelo ji je zmanjšati zaloge gotovih izdelkov. Z aktiviranjem objektov tranzitnih telefonskih central so priče dotekati anuite, saj je bila oprema prodana večinoma na kredit. Poleg nekaterih izrednih dohodkov so bile realizirane tudi podražitve central sistema metaconta in crossbar.

Plan domače proizvodnje je bil dosežen s 103,6 %. Domača proizvodnja TOZD ATC je bila lani v primerjavi z letom 1976 večja za 40 % oz. fizično za 19 %. Pri tem so bili doseženi stroški za 10 % manjši od planiranih. Število zaposlenih v tovarni avtomatskih telefonskih central se je lani v primerjavi z letom 1976 povečalo v precejšnji meri za 5,9 %, kar je še vedno za 2 % pod planom zaposlovanja za leto 1977.

Reševanje problematike TOZD ATC je v zadnjem obdobju spremljal tudi odbor za spremljanje izpolnjevanja sanacijskega programa telekomu-

nikacij, ki ga je novembra lani imenoval DS Iskre Elektromehanike. Odbor je spodbujal uresničevanje tekočih nalog kot so: vsklajevanje del med temeljnimi organizacijami, pravočasna preskrba z materialom, prodajne akcije ipd. ter številnih nalog iz sanacijskega programa, ki so bile točno določene z vsebino, roki in nosilci. Nekoliko težav se je pojavilo pri kompleksnejših dolgoročnejših nalogah, ki niso bile povsem opredeljene. Odbor je s svojim delom pripomogel k pozitivnemu poslovanju telekomunikacijskih tozdov.

Vsi ti ukrepi in prizadevanja služb, ki so povezane s to zahtevno proizvodnjo, so pomagali tudi Tovarni ATC, da se je izkopal iz izgub in preteklo leto zaključila z nekaj manj kot 3 milijoni din ostanka čistega dohodka. To je sicer skromen ostanek dohodka, vendar istočasno soliden temelj za nadaljnje gospodarjenje ne le na področju telekomunikacij, temveč celotne Elektromehanike.

Letos je Tovarna ATC zvišala plan eksterne proizvodnje na preko 900 milijonov dinarjev. Pri realizaciji plana se že pojavljajo ozka grla v proizvodnji zaradi pomanjkanja strojev in opreme. Najbolj pereče je stanje pri proizvodnji tiskanih vezij in v tehnični kontroli. Te proizvodne kapacitete so popolnoma izkoriščene. Za odpravo navedenih težav v proizvodnji in kontroli se pripravlja investicijski elaborat za nabavo nove opreme.

Z uvajanjem novih proizvodov in večjo planirano proizvodnjo bo v letošnjem letu potrebno povečati tudi število zaposlenih v Tovarni ATC.

V proizvodnji že sedaj manjka okrog 45 delavcev, ki bi jih morali dobiti čimprej zaradi daljše dobe priučevanja.

V letošnjem letu bo Tovarna ATC morala dobaviti še preostalo opremo za mednarodno tranzitno telefonsko centralo v Moskvi in del opreme za razširitev te centrale po novi pogodbi. Čakajo jo tudi realizacije pogodb z jugoslovanskimi PTT podjetji, predvsem za kombinirane centrale in številne druge naloge.

Doseženi rezultati poslovanja so še vedno kratkoročnega značaja. Zato bo treba tudi v bodoče skrbeti, da bo proizvodnja telekomunikacij tudi v prihodnje rentabilna. Za uspešno uresničitev zastavljenih ciljev bo treba vso pozornost nameniti tako proizvodni problematiki kot tudi kadrom in investicijskim ter organizacijskim vprašanjem.

Alojz Boc

OB DNEVU ŽENA

Nov vrtec za 240 otrok

V novem hitro rastočem stanovanjskem predelu na Planini v Kranju je bila v torek, 7. marca otvoritev novega vrtca Najdihojce združena z osrednjo proslavo dneva žena v občini. Ta težko pričakovani vzgojno varstveni objekt bo sprejel 240 predšolskih otrok, od tega kar 100 dečkov. V novem vrtcu je tudi centralna kuhinja, v kateri bodo pripravljali okrog 900 obrokov še za druge vrtce in osnovno šolo Stane Žagar.

Predsednik SO Kranj odpira novi vrtec.

Pokroviteljstvo nad Najdihojco je prevzel Domplan, ki je za 9 igralnic in 7 bivalnih prostorov za dojenčke že nakupil igrače in glasbila v vrednosti 50 tisoč din. Naša delovna organizacija je prispevala dva telefonska aparata.

Na proslavi ob otvoritvi vrtca na Planini so v kulturnem programu sodelovali otroci iz obeh vrtcev na Planini in učenci šole Staneta Žagarja ter pihalni orkester.

Vrtec je bil zgrajen s sredstvi samopriskevka občanov, prispevka interesnih skupnosti in skupščine občine Kranj. Predvideva se, naj bi ob sedanjem vrtcu kmalu zgradili še en vrtec tudi za 240 otrok, ker še vedno niso pokrite niti najnujnejše potrebe po otroškem varstvu v tem delu mesta.

Ena izmed novosti TOZD ATC

Iskra — Tovarna avtomatskih telefonskih central v Kranju je letos vključila v svoj proizvodni program elektronski polarizirani rele (PER). Novi izdelek bo uporabljen v enosmernih in dvosmernih balansnih prenosnikih v centralah sistema ISKRA, 58.

Elektronski polarizirani rele zagotavlja zanesljiv prenos linijskih in registrskih signalov, določenih z balansno signalizacijo. Elektronski rele zamenjuje Siemensov elektromehanski polarizirani rele, ki zahteva veliko vzdrževanja, medtem ko je vzdrževanje novega releja zanemarljivo.

Poleg nasetih ima novi izdelek Tovarne ATC še naslednje prednosti: — zanesljivo delovanje na vsaki liniji z impedanco med 0 in 5000 ohmov, — prilagajanje balansne impedance na linijo ni potrebno, — dolga življenjska doba in zanesljivo delovanje.

A. Boc

Udeleženci pogovora o kakovosti med predavanjem.

Več znanja o kakovosti

Kakovostniki v Elektromehaniki se že od začetka tega leta sestajajo tedensko v Šolskem centru. Izmenjujejo se skupine po 20 neposrednih proizvajalcev, da bi si pridobili določeno znanje iz vzorčne metode kontroliranja in uporabe meril in iz podobnega samoupravnega pristopa do kakovosti pri delu.

Mentorji tov. Hegler (TEA), Krajnc (Področje kvalitete) in Zontar (Podr. kv.) so z obiskom zadovoljni. Kandidati, ki opravijo tudi test znanja, so zainteresirani in tako prihaja do prav „ogorčenih“ pojasnjevalnih razgovorov o vprašanih idejnih in praktičnega pristopa do problemov kakovosti izdelkov, do organizacijskih pristopov, problemov upravičenosti denarnega nadomestila za slabo opravljeno

delo in problemov z neosveščenimi nadrejenimi.

Na ta način je že prek 150 neposrednih proizvajalcev na novo ojačalo vrste samostojnih kontrolorjev lastnega dela. Še toliko pa se jih bo zvrstilo na krajšem „osvežilnem“ razgovoru.

Kontrolni delavci želimo, da se taki ali podobni razgovori opravijo tudi z drugimi sodelujočimi v proizvodnji (tehnologi, razvojniki, orodjarji, nabavniki, računovodstvom, komercialisti, serviserji...). V eni prihodnjih števil Iskre se bomo o težavah, uspehih in neuspehih pri opravljanju nadzora nad kakovostjo lastnega dela pogovorili še z nekaterimi udeleženci omenjenih pogovorov.

BOŽO

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO. LJUBLJANA

Avtomatizacija zahteva več in bolje

(Nadaljevanje s 5. strani)

priliva mladih kovinarskih delavcev. Poprečni OD so imeli lani okrog 6000 din.

Zmogljivosti so imeli lani dobro zasedene, celo premalo jih je bilo. Večina TOZD za katere delajo orodja in naprave se modernizira, uvaja sodobnejšo tehnologijo in polavtomatizacijo ter avtomatizacijo. Za vse to pa jim naprave izdelujejo v orodjarni in je zahtevnega dela vse več.

Zato so lani tudi dokupili nekaj novejših in zahtevnejših strojev. Velika pridobitev in nov postopek obdelave za zahtevnejše oblike omogoča erozijski stroj, kupili pa so tudi nekaj

običajnih obdelovalnih strojev in tako povečali zmogljivosti.

Delajo tudi kvalitetna orodja iz karbidnih trdin (vidia materiali), ki se obdelujejo z diamanti in erozijo. Tako dosegajo tako kvaliteto orodij, ki zagotavlja veliko zanesljivost in kakovost izdelkov.

Za letos predvidevajo samo dva na novo zaposlena, čeprav bodo naredili za 20 % več kot lani. Pomagali si bodo z boljšo tehnologijo dela in večjo storilnostjo zaposlenih. Prav v ta namen bodo dokupili nekaj novih strojev, da bodo tako lahko delali več in bolje. Pri tem je največja težava premajhen prostor.

„Strojni park se veča, tovarna pa ne raste in tudi po ribniško je ne znamo razriniti“, se je pošalil tovariš Blaž.

F. Kotar

TOZD SPECIALNI ELEMENTI

POŽIVLJENO PREDKONGRESNO DELO

Kot v večini TOZD je bilo družbenopolitično delo živahnije tudi v TOZD SEM posebno zadnji čas ob volitvah in pripravah na kongres ZK. Predvsem so se z resnostjo lotili samoupravnih sporazumov, ki so jih uskladjili z zakonom o združenem delu in svojimi novimi potrebami. O tej dejavnosti v SEM mi je mnogo povedal Božo Verbič, dolgoletni sindikalni delavec v tej TOZD.

Predvsem so z vso resnostjo pripravili nekaj novih članov za sprejem v ZK. Pretehtali so vse potrebne kriterije, predno so jih sprejeli. Tako so izbrali najaktivnejše in jih sprejeli po uvajalnem seminarju.

Ob novih samoupravnih aktih o združevanju v Iskro in DO IEZE, o osebnih dohodkih in drugih samoupravnih sporazumih so skušali doseči kar najširšo razpravo. Teksti osnutkov o OD in združevanju so bili vsem dosegljivi. Nekatere so razmnožili doma, drugi pa so bili objavljeni v Iskri. Tako je stekla široka javna razprava in tudi utemeljenih in upravičenih pripomb je bilo precej. Poslali so jih na odgovorna mesta. Vendar pa Božo Verbič pravi, da ima občutek, da jih usklajevalne komisije niso dovolj resno obravnavale še manj pa nanje odgovarjale, vsaj s pojasnili — ali pa jih upoštevale v končnem besedilu.

Po izkušnjah v zadnji mandatni dobi so kandidirali za delegate ljudi,

Božo Verbič

ki od njih pričakujejo mnogo. Z zadnjim mandatnim obdobjem niso bili najbolj zadovoljni. Premalo je bilo pretoka informacij iz TOZD v družbenopolitične skupnosti, v samoupravne organe ZP in delovne organizacije ter obratno.

Delegati so v svojih sredinah vse premalo dobili stališče baze in še to, kar so se delegacije doma v TOZD dogovorile, niso dovolj striktno in v interesu svojih kolektivov zagovarjale na forumih, v katerem so kolektive zastopali. Zato so ob kandidacijskem postopku posvetili mnogo pozornosti najboljšim kadrom, ki bodo na podlagi izkušenj iz pretekle mandatne dobe in svojimi sposobnostmi naredili še več.

FY

OPRAVIČILO

Preveliki storilnosti nekaterih sodelavcev se lahko zahvalimo, da v današnjo številko nismo mogli uvrstiti vsega pripravljenega gradiva. To bomo lahko storili v prihodnji; po obsegu razširjeni številki; za kar se opravičujemo tako bralecem, kot tudi avtorjem prispevkov.

Center za obveščanje in propagando pri Republiški konferenci ZSM Slovenije je 10. in 11. marca pripravil delovni posvet za predsednike centrov za obveščanje in propagando pri občinskih konferencah ZSM. Posveta v Predvoru so se udeležili tudi člani COP pri predsedstvu RK ZSMS.

Udeleženci so na dvodnevem posvetu razpravljali o animiranju, usposabljanju in usmerjanju mladih novinarjev, nadalje o srednješolskih glasilih ter o razširjanju tehnika Mladina.

Posvet mladih informatorjev iz vse Slovenije je prav gotovo zanimiv, saj je med drugim pokazal na stanje na informativnem področju v posameznih občinskih konferencah ZSM, obenem pa pomeni tudi pripravo k razvoju informativne in propagandne dejavnosti v pripravah na X. kongres ZSM Slovenije. Več o tem bomo zapisali v prihodnji številki, ko bomo objavili tudi pogovor s predsednikom COP pri predsedstvu Republiške konference ZSMS.

A. Boc

Sklepi 10. zasedanja skupščine SOZD Iskra

(28.11.1978)

Skupščina SOZD ISKRA potrjuje sklepe 9. seje Skupščine z dne 28. 12. 1977 ter ugotavlja, da so vsi sklepi realizirani

Skupščina SOZD ISKRA na osnovi uvodne obrazložitve direktorja področja za ekonomiko, stališč kolegijških izvršilnih organov ter diskusije delegatov na seji sami, ugotavlja, da je „Letni program družbeno-gospodarskega razvoja SOZD ISKRA za leto 1978 pri uresničevanju družbeno-gospodarskega razvoja v obdobju 1976–1980“ v skladu s „Samoupravnim sporazumom o osnovah plana SOZD ISKRA za srednjeročno obdobje 1976–1980“ ter z večino glasov (1 vzdržal) sprejme „Letni program družbeno-gospodarskega razvoja SOZD ISKRA za leto 1978 pri uresničevanju družbeno-gospodarskega razvoja v obdobju 1976–1980“, vključno z naslednjimi predlogi Odbora za inovacijsko dejavnost in Odbora za program in razvoj:

- služba SIL naj v letu 1978 pripravi samoupravni sporazum, v katerem bo na samoupravnih osnovah vključena in opredeljena dejavnost te službe,
- služba INDOK naj v letu 1978 pripravi samoupravni sporazum, v katerem bo na samoupravnih osnovah vključena in opredeljena dejavnost te službe;
- z ozirom na dejstvo, da v programski vsoti službe INDOK ni zajeto finančno in personalno poslovanje za to službo, bodo ta opravila tudi v prihodnje opravljale ožje skupne službe ZPI
- na osnovi poročila o dosedanjem delu IKM v letu 1977 Skupščina soglaša z opravili skupnega pomena s področja kakovosti in metrologije ter odobrava v ta namen sredstva v višini N din 1.500.000
- za opravila skupnega pomena s področja standardizacije v IKM, Skupščina odobrava združena sredstva v višini 1.530.000 din, vendar se to vsoto lahko uporablja le po predhodni odobritvi Odbora za razvoj in program in Odbora za inovacijsko dejavnost

Program službe IKM za področje standardizacije naj se popravi in dopolni na podlagi predlogov posebne koordinacijske skupine, sestavljene iz predstavnikov standardizacije vseh DO SOZD ISKRA in IKM, ki naj predlog pripravi do 1. 6. 1978

Na osnovi uvodne obrazložitve direktorja področja za inovacije, stališča IO KOOS ter Odbora za inovacijsko dejavnost, mnenja delegatov Skupščine, podanih na sami seji ter na osnovi predhodno dostavljenega gradiva Skupščina soglasno sprejema „Samoupravni sporazum o osnovah za nadaljevanje, razširitev in utrditev dosedanjega medsebojnega sodelovanja pri raziskovalni in strokovno-tehnični dejavnosti ter na dejavnosti vzgoje kadrov“ med TOZD ISKRA in Inštitutom Jožef Stefan, Ljubljana. Predloženi sporazum ne predstavlja nikakršne materialne obilicije, ker bodo le-te predmet konkretnih spora-

zumov in pogodb posameznih Iskrinih organizacij z Inštitutom.

- S tem v zvezi Skupščina SOZD ISKRA:
- pooblašča generalnega direktorja tov. Hujs Jožeta za podpis omenjenega sporazuma
 - imenuje v koordinacijski odbor za izvajanje sporazuma tov.:
 - Miloša Kobeta, skupne službe SOZD ISKRA
 - Marjana Heningmana, DO IEZE
 - Fink Ivana, DO ELEKTROME-HANIKA
 - pooblašča Odbor za inovacijsko dejavnost Skupščine SOZD, da spremlja izvajanje sporazuma
- Skupščina SOZD ISKRA soglasno

volilna enota:	število delavcev	štev. delegatov
TELEKOMUNIKACIJE	10.585	2 + 10 = 12
AVTOELEKTRIKA	3.001	2 + 3 = 5
ELEMENTI	3.022	2 + 3 = 5
ŠIROKA POTROŠNJA	3.112	2 + 3 = 5
AVTOMATIKA	2.951	2 + 2 = 4
KONDENZATORJI	1.310	2 + 1 = 3
BATERIJE ZMAJ	446	2
ISKRA COMMERCE	1.822	2 + 1 = 3
IPDM	124	2
CAOP	43	2
INVEST SERVIS	248	2
ŠOLSKI CENTER	59	2
SKUPNE SLUŽBE	116	2
GLASILO	5	2
Skupaj:		51

Odbor za samoupravni nadzor SOZD ISKRA se izvoli na način, določen v 83. čl. Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD in šteje skupno 22 delegatov, ki jih izvolijo delavci v volilnih enotah po naslednjem ključu:

volilna enota	število delegatov
TELEKOMUNIKACIJE	2
AVTOELEKTRIKA	2
ELEMENTI	2
ŠIROKA POTROŠNJA	2
AVTOMATIKA	2
KONDENZATORJI	2
BATERIJE ZMAJ	1
ISKRA COMMERCE	2
IPDM	2
CAOP	1
ISKRA INVEST SERVIS	1
ŠOLSKI CENTER	1
SKUPNE SLUŽBE	1
ISKRA GLASILO	1
Skupno	22

Na osnovi predloga IO KOOS Skupščina imenuje volilno komisijo SOZD ISKRA v naslednji sestavi:

- predsednik OBLAK Jože, ISKRA COMMERCE
- namestnik preds. KLEINDINST Alojz,

sprejme sklep, da se razpišejo volitve delegatov v:

- delavski svet SOZD ISKRA in
- odbor za samoupravni nadzor SOZD ISKRA

Delegat v oba organa izvolijo delavci po volilnih enotah, katere predstavljajo v SOZD združene delovne organizacije in delovni skupnosti skupnih služb SOZD, opravljene pa morajo biti najpozneje do 10. aprila 1978, po postopku, kakor ga določajo samoupravni splošni akti volilnih enot in v skladu z določili Zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja in o imenovanju poslovnih organov v organizacijah združenega dela (Ur. list SRS št. 23/77).

Delavski svet SOZD ISKRA se izvoli na način, kakor je določen v 65. členu Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ISKRA in šteje skupno 51 delegatov ki jih izvolijo delavci v volilnih enotah po naslednjem ključu:

volilna enota:	število delavcev	štev. delegatov
AVTOMATIKA	10.585	2 + 10 = 12
tajnik ANČIK Mitja, skupne službe SOZD	3.001	2 + 3 = 5
namestnik tajnika MARCON Jasto, skupne službe SOZ D	3.022	2 + 3 = 5
član GLAVAN Marina, skupne službe SOZD	3.112	2 + 2 = 4
namestnik člana KOMPARA Zvezdana, ISKRA COMMERCE	2.951	2 + 1 = 3
Komisija ima nalogo, da na podlagi poročil volilnih komisij volilnih enot ugotovi izid volitev v delavski svet in Odbor za samoupravni nadzor, izda izvoljenim kandidatom potrdilo o izvolitvi in poročila o izidu volitev na zasedanju DS SOZD oz. na prvi seji Odbora za samoupravnih nadzor	1.310	2
Volilne komisije volilnih enot morajo dostaviti volilni komisiji SOZD (sekretariat Skupščine) zapisnike o izidu volitev delegatov v DS SOZD in Odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD v treh dneh po opravljenih volitvah.	446	2 + 1 = 3
	1.822	2
	124	2
	43	2
	248	2
	59	2
	116	2
	5	2
Skupaj:		51

- tajnik ANČIK Mitja, skupne službe SOZD
- namestnik tajnika MARCON Jasto, skupne službe SOZ D
- član GLAVAN Marina, skupne službe SOZD
- namestnik člana KOMPARA Zvezdana, ISKRA COMMERCE

Komisija ima nalogo, da na podlagi poročil volilnih komisij volilnih enot ugotovi izid volitev v delavski svet in Odbor za samoupravni nadzor, izda izvoljenim kandidatom potrdilo o izvolitvi in poročila o izidu volitev na zasedanju DS SOZD oz. na prvi seji Odbora za samoupravnih nadzor

Volilne komisije volilnih enot morajo dostaviti volilni komisiji SOZD (sekretariat Skupščine) zapisnike o izidu volitev delegatov v DS SOZD in Odbor za samoupravni delavski nadzor SOZD v treh dneh po opravljenih volitvah.

Prvo zasedanje novoizvoljenega delavskega sveta SOZD skliče in vodi do njegovega konstituiranja, dosedanji predsednik Skupščine SOZD.

Prvo sejo novoizvoljenega odbora za samoupravni nadzor pa skliče in vodi do njegovega konstituiranja dosedanji predsednik Odbora — vse v 15 dneh od dneva ugotovitve izida volitev.

V zvezi s sporom EMO Celje — IPT Ljubljana zaradi plačila din 1.428.550. iz naslova opravljanja storitev za leto 1974, Skupščina soglasno sprejme ugotovitveni sklep, da EMO od dne 28. 6. 1977 ni več v sestavi SOZD ISKRE in Skupščina SOZD ISKRA ni z ozirom na prejšnjo ugotovitev pristojna, da sprejme potrebne sklepe za rešitev spora v smislu sklepa sodišča, ki bi bili obvezni za EMO Celje.

Skupščina SOZD ISKRA pa ne glede na ugotovitev iz prejšnjega odstavka predlaga ter poziva EMO Celje, da v roku 214 dni prizna sporno terjatev oz. da da pisмено izjavo o pripravljenosti, da se zadeva razreši v arbitražnem postopku med obema spornima strankama ter hkrati imenuje tri svoje arbitre.

Skupščina SOZD ISKRA na predlog IO KOOS SOZD soglasno imenuje Odbor za pripravo proslave dneva ISKRE, ki bo dne 1. julija v Škofji Loki, pod organizacijskim vodstvom ISKRA TOZD gospodinski aparati Reteče v naslednji sestavi:

- generalni direktor — predsednik odbora
- predsednik DS SOZD — član
- predsednik aktiva ZB SOZD — član
- sekretar sveta ZK SOZD — član
- predsednik KOOS SOZD — član
- predsednik KS ZSM SOZD — član
- glavni direktor DO Široka potrošnja — član
- predsednik DS DO ŠIPO — član
- sekretar sveta ZK DO ŠIPO — član
- predsednik sind. konf. DO ŠIPO — član
- predsednik ZSM DO ŠIPO — član
- direktor TOZD gospodinski aparati Reteče — član
- predsednik ZB TOZD gospod. aparati Reteče — član
- predsednik OOS T OZD gosp. aparati Reteče — član
- predsednik DS TOZD gosp. aparati Reteče — član
- sekretar ZK TOZD gospod. aparati Reteče — član
- predsednik ZSM TOZD gospod. aparati Reteče — član
- Barborič Boštjan — član
- Mirtič Franček — član
- Šilc Janez — član

Skupščina SOZD ISKRA sprejme poročilo o izidu referenduma v temeljnih organizacijah združenega dela SOZD ISKRE o sprejetju Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD ISKRA.

Skupščina ugotavlja, da so dostavljena pooblastila vseh pooblaščenecv za podpis samoupravnega sporazuma o združevanju v

Že 47 let je tovarna baterij Zmaj na Šmartinski cesti, čez pol leta pa se bodo preselili na Stegne.

V Zmaju ugodni lanski rezultati

Zmaj, tovarna baterij, je s svojim 55-letnim poslovanjem nesporno najstarejša proizvodnja v Iskri. Hkrati pa se nekoliko neverjetno slisi, da je najmanjša med „sestrami“ naše SOZD, vendar z največjim deležem letošnjih investicij glede na celotni prihodek. Iz prejšnje tozd v IEZE je postala sedaj tudi de iure delovna organizacija, ki se bo letos ob koncu poletja preselila v nove tovarniške in upravne prostore v Stegnah.

Lani je tovarna poslovala ob pričakovanju nekaj bolje, kot je prvotno načrtovala. Tako je izpolnila proizvodni načrt s 7 odstotnim presežkom, oziroma je izdelala 38,7 milijona baterij. Tudi obseg prodaje je bil za 5 odstotkov ustrezno večji, oziroma, če primerjamo leto 1976 je bil porast kar za 9 odstotkov večji. Pri tem je treba upoštevati, da tovarna nima zalog. Praktično vso proizvodnjo sproti prodaja, kar je skladiščenje baterij na dolge roke nesmiselno. Vsebnost električne energije namreč po določenem času naglo pada, s tem pa si tovarna tudi kaj hitro pridobi „sloves“ ne-kakovostnega proizvajalca.

V naši državi so tri tovarne z isto proizvodno dejavnostjo. Zmajev delež prodaje na jugoslovanskem tržišču je 48 odstoten. Proda torej skoraj polovico, druge tovarne skupaj pa polovico vseh baterij. Zmaj pa bi lahko sam kril vse potrebe v državi, oziroma bi lani, če bi uvedel drugo izmeno, izdelal 60 milijonov baterij, torej še enkrat več kot jih je. Zaradi ilustracije naj pove-mo, da je naša država po porabi baterij na prebivalca na repu evropske table, vzlic napredku elektronike pri nas in uporabe številnih električnih aparatov, ki jih poganjajo tako imenovani primarni viri električne energije, kamor sodijo po dejavnosti baterije.

Celotni prihodek je dosegel lani pri Zmaju vrednost približno 143 milijonov dinarjev, kar predstavlja 11 odstotkov več od načrtovane vrednosti. Stroški so med letom zelo porasli, zanje je tovarna porabila za 16 odstotkov več sredstev. Dohodka je ostalo slabih 49 milijonov dinarjev, kar je le 3 odstotke več od načrtovane vrednosti. Občutno so se namreč povečale razne davčne obveznosti, ki so bile lani za 39 odstotkov višje kot so v tovarni predvidevali, oziroma kar za 53 odstotkov višje v primerjavi z letom 1976. Seveda je bil zato čisti dohodek z 29 milijoni dinarjev skromen in celo za 3 odstotke nižji, kot je predvideval gospodarski načrt.

Poprečno število zaposlenih se je gibalo lani ob številu 440. Zaznamovali so tako 5 odstotno rast v primerjavi z letom 1976. Obenem se je dvignila produktivnost za 6 odstotkov. Poprečni osebni dohodek je bil lani 4.784 dinarjev. Vrednost je porasla v letu dni za 29 odstotkov. Tod ne gre zamolčati, da so delovni pogoji v proizvodnji zelo slabi, predvsem zaradi zastarelih in nehygienskih prostorov, ki že zdavnaj ne ustrezajo več varstvenim predpisom. Del dohodka zato predstavlja dodatek za težke delovne pogoje.

Tovarna je že 49 let v sedanjih prostorih na Šmartinski cesti in lokacijsko ukleščena med železniško progo in cestami. Ker ni možna nikakršna razširitev in tudi ne modernizacija, se je že pred leti odločila, da si zgradi popolnoma novo tovarno na Iskrinem kompleksu v Stegnah. Z gradnjo bo

ubila več muh naenkrat: normalizirala bo proizvodnjo, jo mehanizirala in celo delno avtomatizirala. Odpravila bo sedanja ozka proizvodna grla, obogatila bo sortiment baterij z novimi sistemi itd. Delavci so zavihali rokave že leta 1974 in samo do konca lani porabili 42,70 milijona dinarjev investicijskih sredstev, pri čemer so zbrali sami 64 odstotni delež, drugo pa je posodila Ljubljanska banka.

Letos poteka gradnja po načrtih in predvidenih rokih, zato kaže, da se bodo preselili že ob koncu poletja. Tega se v tovarni že sedaj vsi veselijo, čeprav bo zelo hudo, ker bo treba kasneje nadoknaditi eno do dvomesečno proizvodnjo zaradi postopne selitve velikih strojnih naprav in montaže novih proizvodnih linij.

Marjan Kralj

Zahvala za solidarnost

Gotovo ni potrebno posebej poudarjati, kako hudo je, če zbolí otrok za mišičnim obolenjem: „Distrofija muskularum.“ Nekaj let ti še dajejo upanje, češ, da se bo bolezen izboljšala. Potem pa, kot strela z jasnega neusmiljeno udara: „Ni več pomoči.“ Toda človek se kljub temu ne more sprijazniti s tem, da ne bi še vedno iskal pomoči, kot išče vsake druge še tako tanke bilke človek, ki se utaplja. Tako iščeš kjer-koli, poskušáš, da bi morda pomagal svojemu ljubljenuemu otroku.

Tako je tudi z najinim 10-letnim sinom Borisom. Ko je medicina odpovedala, smo iskali pomoči vespovsod. Živeli smo v upanju na izboljšanje. Za otroka bi dali vse kar imamo in še več. Strašno je gledati otroka, kako propada, ko joče in ne ve, da ne bo nikdar več hodil, se igral in hodil v šolo, ki mu je bila v največje veselje. Stanje se mu je še poslabšalo, tako, da ne more v šoli niti sedeti več. Lansko leto smo izvedeli za nekega zdravnika v ZRN, ki zdravi z „živimi celicami“. Imel je že več uspehov tam, kjer je medicina že odpovedala. To nas je spodbudilo in prižgalo novo iskrico upanja. Poslali smo mu vse izvide in ga prosili za mnenje, če je še kaj upanja. Poslal nam je vabilo, naj otroka pripeljemo na zdravljenje, kar pa je vezano na ogromne stroške, katere pa smo že do kraja izčrpali. Dolgo smo premišljevali, kaj storiti? Strašna je ta negotovost in misel: „Če bi imel denar, morda bi le bilo kaj uspeha, toda kako to povedati otroku, ki je tako nestrno pričakoval zdravnikov odgovor.“ Edina odrešilna misel je bila, da bi z možem zaprosila vsak svoj delovni kolektiv za pomoč najinemu otroku. Ravno tu pa sva naletela na nesebično solidarnost obeh delovnih kolektivov. Kot delavca tovarne TOZD TEL BLEJSKA DOBRAVA sem bila deležna polnega razumevanja pri celotnem kolektivu, kakor tudi mož v svojem. Zbrali so toliko sredstev, da je s tem omogočeno, da sina odpeljeva na zdravljenje.

Neprecenljive vrednosti je že samo otrokovo upanje na izboljšanje stanja v katerem živi sedaj. Ta nesebična kolektivna in sindikalna pomoč nam je v veliko moralno oporo, saj smo spoznali, da v najtežjih okoliščinah in trenutkih nismo ostali sami. Zato smo iz srca hvaležni prav vsem, ki so nam v tej težki situaciji priskočili na pomoč. Želimo in upamo, da finančna pomoč ne bi bila zaman, čeprav je tudi sama moralna pomoč za nas zelo dragocena.

Ta nesebična pomoč je nov dokaz humanosti v naši družbi, za katero smo vsi, še posebno pa Boris, iz srca hvaležni.

Sodelavca Vilma Kejžar z možem Janezom in sinom Borisom.

ISKRA

Štev. 11 — 18. marec 1978

7

Prebrali smo za vas

Za Gramscijem in Togliattijem je Cankarjeva založba izdala zdaj še izbor iz del marksistke in revolucionarke Rose Luxemburg in s tem zagotovo obogatila našo marksistično literaturo z legendarnim imenom revolucionarke, ki je po svoje tudi s svojim pisanjem marsikaj prispevala v zakladnico marksistične misli.

Ob prebiranju izbora iz del Rose Luxemburg človek nehoté ugotavlja, da je bila morda doslej naša avtorica vse premalo upoštevana tudi kot marksistični teoretik in mislec in zato veliko bolj slavljena in čaščena kot revolucionarka in mučenica delavskega gibanja, ko je postala pred šestdesetimi leti nasilna žrtev nemške kontrarevolucije skupaj s Karlom Liebknechtom.

Šele v petdesetih letih se je začel odnos do Rose Luxemburg v mednarodnem delavskem gibanju spreminjati, da bi v šestdesetih in v začetku sedemdesetih let zanimanje za njeno misel in življenje doživelo razcvet, ki bi ga bil le redko kdo lahko prej predvideval. Tako smo danes priča številnim poskusom, da bi Roso Luxemburg teoretično in politično rehabilitirali, o njej smo dobili v tem času številne krajše študije in obsežnejše obdelave njenega življenja in dela; njena dela so v teh letih poleg Marxovih, Engelsovih, Leninovih in Gramscijevih najbolj pogosto izdajana v številnih jezikih, v tem času so bila objavljena, ne sicer vsa njena dela, gotovo pa izbor del, ki se zelo približuje zbranim delom. In vsem tem naporom se pridružuje tudi zagotovo slovenski izbor iz njenih del, ki ga je pripravil in mu uvod napisal dr. Adolf Bibič.

Aktualnost misli Rose Luxemburg za današnjo rabo se morda najbolj odraža v teh-le njenih zapisanih besedah: „Bistvo socialistične družbe je v tem, da velika množica delovnih ljudi neha biti vladana množica, temveč, da sama živi vse politično in gospodarsko življenje in ga vodi po zavestni, svobodni samoodločbi. Zato mora proletarska množica od najvišjega vrha države pa do najmanjše občine prevzeti organe meščanske razredne vladavine: zvezne zbornice, parlamente, občinske svete nadomestiti s svojimi razrednimi organi: z delavskimi in vojaškimi sveti, zasesti vse položaje, nadzorovati vse funkcije, vse državne potrebe meriti po svojih razrednih koristih in socialističnih nalogah. In samo z nenehno, živo vzajemno dejavnostjo med ljudskimi množicami in njihovimi organi, delavskimi in vojaškimi sveti, mora njihova dejavnost napolniti državo s socialističnim duhom.“

Skoraj tisoč strani obsegajoči slovenski izbor skuša zajeti dokajšnje število njenih spisov. Kljub temu pa je takšen izbor iz njenih del dovolj reprezentativen, da bo slovenski bralec vsekakor lahko spoznal iz knjige avtentično podobo Rose Luxemburg, te velike poljske in nemške pa tudi mednarodne delavske revolucionarke in misleca.

Besedila v izboru je urednik uredil kronološko po času objave, oziroma nastanka, vendar pa v izbor ni vključil njenih političnoekonomskih del, ki vsekakor sodijo v posebno knjigo in bi jo vsekakor veljalo tudi pripraviti in natisniti.

D.Ž.

Politika zaposlovanja v preteklem letu

Kvaliteta kadrov je v vsaki organizaciji združenega dela eden bistvenih dejavnikov, od katerih sta odvisna njena uspešnost in nadaljnji gospodarski razvoj. Izboljševanje kadrovskega sestava vodi k večji storilnosti, učinkovitejšem poslovanju in večji konkurenčni sposobnosti v domači in mednarodni delitvi dela. Vedno bolj se zavedamo, kako nujno je vlaganje v človeka, delavca, strokovnjaka, da je potrebno nenehno strokovno in družbenopolitično izobraževanje ob delu. To terjajo od nas spremembe v tehnologiji, znanosti in gospodarstvu.

Čeprav je strokovna struktura kadrovskih delavcev v naši delovni organizaciji zadovoljiva, pa nismo povsem zadovoljni z oblikovanjem in izvajanjem kadrovske politike, ki naj bi vsakemu delavcu omogočala vsestranski razvoj njegovih sposobnosti in mu zagotavljala ustrezno mesto v DO, ki bi bilo primerno njegovim sposobnostim, znanju in rezultatom dela. Do sedaj še nismo v zadostni meri posegali na vsa področja, ki neposredno vplivajo na uspešno izvajanje kadrovske politike in povezovanje človekove samoupravne funkcije z vsemi funkcijami v združenem delu.

Za obdobje 1976–1980 smo v Elektromehaniki načrtovali čim počasnejšo rast števila zaposlenih. Ob tem naj bi storilnost naraščala z boljšo organizacijo, sodobno tehnološko opremo in optimalno aktivnostjo čedalje strokovnejših kadrov. To bomo lahko dosegli le z učinkovitim izobraževanjem in strokovnim usposabljanjem ob delu. Istočasno bomo morali spremljati izobraževanje naših študentov.

V srednjeročnem obdobju smo predvideli 2,8 % rast poprečnega števila zaposlenih. Prvotne zahteve po ekstenzivnem zaposlovanju so bile zaradi velikega povečanja proizvodnje v naših temeljnih organizacijah odločno previsoke, ponekod kar 5,3 %. Rezultat vsega tega je planirano povečanje števila zaposlenih v poprečju za 4 %.

V letu 1977 nismo uspeli povsem obvladati težnje po ekstenzivnem zaposlovanju. Število zaposlenih glede na konec leta 1976 se je v ožjem obsegu Elektromehanike povečalo za 4,1 % (305 delavcev). Plan zaposlovanja za leto 1977 je predvideval 3,8 % rast.

V preostalem delu delovne organizacije se je število zaposlenih povečalo za 4,5 % (125 delavcev). V celotni Elektromehaniki se je število zaposlenih povečalo na 10.575 oziroma za 4,24 %.

Tako kot v letu 1976 je tudi lani najbolj presegla plan Elektrooptika, ki je število zaposlenih povečala za 37,7 %. Plan so presegli tudi naslednji tozdi: MSO za 5,3 %, Merilne naprave za 12,6 %, TEL za 6,5 %, ATC za 6,4 % in Komercialno področje za 8,2 %.

Čeprav gre v nekaterih omenjenih kolektivih za specifično situacijo, je tako velika odstopanja od plana težko tolerirati, saj je večina tozdvov že planirano število postavilo dokaj visoko. Ta situacija se v naši delovni organizaciji

ciji pojavlja že vrsto let. Verjetno v nekaterih tozdvovih vseskozi obstaja stereotipna politika zaposlovanja, ki ustvarja začaran krog naraščanja števila delavcev že s tem, ko za nadaljnjo osnovo plana vzame novo doseženo število zaposlenih.

V letu 1977 smo sprejeli 731 delavcev (vključno s povratniki iz JLA), od teh 7,3 % z visoko, 5,7 % z višjo, 20,5 % s srednjo, 28,6 % s strokovno izobrazbo in 37,9 % brez strokovne izobrazbe. Iz Elektromehanike je lani odšlo 196 delavcev, in sicer 9,2 % z visoko, 8,7 % z višjo, 16,3 % s srednjo, 23,5 % s poklicno in 42,3 % brez strokovne izobrazbe. S celotno fluktuacijo ne moremo biti zadovoljni, saj v primerjavi z letom 1976 narašča število odhodov strokovnih kadrov.

Ob koncu preteklega leta smo imeli naslednjo izobrazbeno strukturo zaposlenih: 0,14 % (11) magistrov, 3,3 % (251) z visoko, 2,9 % (220) z višjo, 13,4 % (1025) s srednjo, 26,2 % (2005) s poklicno strokovno izobrazbo in 54,1 % (4146) brez strokovne izobrazbe.

Glavno pomanjkljivost kadrovanja v preteklem letu vidimo v premajhnem izkoriščanju notranjih rezerv delovne sile, v stihiskem premeščanju delavcev znotraj tozdvov in v tem procesu izmenjave delovne sile med tozdi in končno v zmotnem prepričanju, da je najboljša rešitev za povečanje obsega proizvodnje in storilnosti zaposlovanje novih delavcev.

Alojz Boc

DELO AKTIVA NOVINARJEV

V sredo, 8. marca, so se sestali člani aktivna novinarjev Gorenjske in se na delovnem sestanku pogovorili o delu aktivna v letošnjem letu ter o problemih, ki jih bodo razreševali na rednih mesečnih sestankih aktivna. Aktiv združuje novinarje, ki delajo v gorenjskih občinah in so člani Društva novinarjev Slovenije ter tudi tiste, ki se ukvarjajo z novinarskim delom, a še niso člani Društva novinarjev. Največ pozornosti bodo posvetili izobraževanju in usposabljanju, sodelovanju z delavci, ki se v organizacijah združene dela ukvarjajo z obveščanjem. Pripravili pa bodo tudi več pogovorov in predavanj.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi
moje drage mame

SLAVKE ZAVRŠNIK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem Elektromehanike – linije ploščatega releja Tovarne TEA za izraze sožalja, darovani venec in denarno pomoč

žalujoča hčerka
Saša Mohorič z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
mojega dragega očeta

MATIJE HOČEVARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem Iskre – Tovarne stikal za izraze sožalja, darovani venec, pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerka Dragica Duboković
z družino

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame

IVANE GAŠPERLIN

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem montaže stikalnih ur za podarjeni venec, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti

hčerka Francka Kržišnik

Smučarji Iskre in Gorenja tokrat na Kobli

Na idealnih smučiščih na Kobli nad Bohinjsko Bistrico so se v nedeljo, 12. t. m., srečali najboljši smučarji Iskre in Gorenja, da bi – tokrat že tretjič – preizkusili svoje moči v veleslalomu. Organizatorji letošnjega srečanja so bili smučarji Gorenja, ki so v izrednem vremenu in ob ugodnih snežnih razmerah solidno izpeljali tekmovanje, na katerem je sodelovalo okrog sto smučark in smučarjev obeh združenih podjetij.

Tekmovanje se je odvijalo na pobočju Koble II, kjer je toplo sonce le po vrhu otopilo še precej debelo snežno odejo tako, da je bila nekak 900 m dolga proga z višinsko razliko 220 m in kljub 35 vrtincem dokaj hitra in zahtevna. Največ preglavic je delala manj treniranim, saj je bila za „sindikalne“ razmere malce dolga in prezahtevna. Progo je postavil Aleks Čebulj iz SK Radovljica.

Marija Pirc to pot šele 4.

Razumljivo je, da je tudi to pot šlo „na nož“ v posameznem razredu, vendar so največ uspehov spet poželi Iskraši, ki so razen v razredu moških nad 40 let odnesli vse zmage.

Sicer pa prepustimo besedo tehničnim rezultatom:

ŽENSKÉ NAD 30 LET: 1. Mojca Verdnik 1:00,81, 2. Minka Mohorič 1:07,62, 3. Mira Krampal 1:08,98, 4. Marija Pirc 1:11,75, 5. Tatjana Rupar 1:14,02, 6. Darinka Bohinc (vse I.), 7. Darinka Silovšek, 8. Jasna Štehovnik (obe G.); **ŽENSKÉ DO 30 LET:** 1. Sonja Možina 1:05,63, 2. Alenka Kozan (obe I.) 1:09,13, 3. Franja Turčnik (G.) 1:09,82, 4. Marija Logonder 1:09,89, 5. Emilija Drol 1:13,70, 6. Vilma Deželak, 7. Meta Turnšek, 8. Cilka Bogataj (vse I.), 9. Milena Dvorjak (G.), 10. Francka Deželak (I.); **MOŠKI NAD 40 LET:** 1. Hinko Gregor (G.) 1:01,58, 2. Jule Juvančič 1:02,76, 3. Rudi Benedik 1:03,72, 4. Polde Gortner (vsi I.) 1:14,77, 5. Jure Veršec (G.)

Vozi Vili Tekavec.

1:05,16, 6. Marjan Dermota, 7. Janez Koruza, 8. Damijan Hafner, 9. Vinko Šarabon, 10. Vili Tekavec, 11. Rudi Faganel (vsi I.), 12. Rajko Helbl (C.); **MOŠKI 30–40 LET:** 1. Janez Mohorič 53,86, 2. Silvo Logonder 55,68, 3. Slavko Udovč 58,23, 4. Tone Gortner (vsi I.), 58,55, 5. Drago Drev (G.) 58,61, 6. Jože Zakelj, 7. Marko Štendler (oba I.), 8. Srečko Pirih, 9. Silvo Stružnik (oba G.), 10. Rado Šerjak (I.), 11. Bojan Blagotinšek, 12. Teobald Zorko, 13. Rudi Črešnik (vsi G.), 14. Mitja Zornada (I.), 15. Jure Valepot, 16. Milan Štehovnik, 17. Oto Lahovšek, 18. Ivan Ravnjak (vsi G.), 19. Marjan Tolar, 20.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra–Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Dušan Željenc, tehnični urednik: Janko Colnar – Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Smučarje sta pozdravila v imenu generalnega direktorja Ivo Klešnik ter v imenu predsednika sindikata SOZD Iskra Franc Križnar.

Milan Čelik (oba I.), 21. Franc Lakovšek, 22. Leopold Slapinšek, 23. Mirko Kras (vsi G.); **MOŠKI DO 30 LET:** 1. Janez Kalan (I.) 54,22, 2. Tomaž Bernik (G.) 54,69, 3. Zdenko Pavc 55,38, 4. Drago Terlikar (oba I.) 55,80, 5. Vili Santner (G.) 56,94, 6. Slavko Kogej, 7. Mirko Gaser (oba I.), 8. Tone Ramnjak (G.), Vito Logar (I.), 10. Branko Cenčič, 11. Vinko Šarabon (vsi I.), 12. Boris Koren, 13. Drago Krenker, 14. Milan Žohar (vsi G.), 15. Silvo Merljak, 16. Franc Gasar, 17. Angel Trkman, 18. Ivan Parte (vsi I.), 19. Silvo Koprivnikar (G.), 20. Ljubo Meglič (I.), 21. Branko Konečnik (G.), 22. Tine Fajfar (I.), 23. Franc Pogač, 24. Marko Stanko, 25. Bojan Fekonja (vsi G.).

Po končanem veleslalomu so se udeleženci tretjega srečanja smučarjev Iskre in Gorenja zbrali v hotelu Kompas na Bledu. Pred razglasitvijo rezultatov sta jih pozdravila Ivo Klešnik v imenu generalnega direktorja Iskre in Franc Križnar v imenu predsednika IO KOOS SOZD Iskra Jožeta Čebele. Po razglasitvi rezultatov in podelitvi praktičnih nagrad pa se je razvilo prijetno smučarsko popoldne.

— C —

Prikupna „sosmučarka“ iz ATC je izžrebala srečne prejemnike nagrad.

ŠTIPENDISTI POZOR!

Planinska sekcija kluba študentov Iskre je že pričela s svojim delom. Na ustanovnem sestanku, 7. marca 1978 smo izvolili vodstvo sekcije in sestavili okvirni program dela. Tako bo sekcijo do poletja vodil še Marko Murn, nato pa ga bo zamenjal Janez Koprivec. Sestajali se bomo vsako drugo sredo ob 18. uri v klubskem prostoru na Vegovi 4. Udeleževali se bomo izletov PD Iskra, PD Elektromehanike in mladinske „Plezavček“ ter organizirali tudi lastne izlete.

Naša prva akcija je že organizacija nekakšne planinske šole. Predavali nam bodo znani planinski delavci in alpinisti ter nas na ta način seznanili s teoretičnimi osnovami planinstva. Predavanj bo osem. Na njih bodo obdelali naslednja področja: planinska oprema, zgodovina planinstva, vreme in nevarnosti v gorah, prehrana, orientacija, gorstva, bivanje in prva pomoč, organizacija planinskega izleta in varstvo narave.

Poleg teh strokovnih tem bodo predavanja popestrjena tudi s predavanjem diapozitivov z jugoslovanskih alpinističnih odprav in o lepota našega gorskega sveta.

V okviru te šole bomo imeli dva enodnevna izleta (enega v zimskih in enega

v letnih razmerah), na katerih bomo obravnavane teme tudi praktično obdelali v naravi.

Za vsako predavanje se bomo dogovarjali sproti; obveščali se bomo prek glasila Iskra, oglasne deske na Vegovi 4 in z obvestili v Službi štipendiranja.

Prvo predavanje Planinska oprema bo imel Tone Sazonov, v torek 21.3. ob 18. uri.

Na predavanja vabimo vse, ki jih planinstvo zanima (torej ne le študente, pač pa tudi ostale delavce v Iskri in zunanje obiskovalce). Tistim, ki s hojo v gore šele pričnajo, bo to odlična osnova – naučili se bodo kako! Tistim, ki so že stari znanci planin, pa bo to koristno dopolnilo. Izvedeli bodo kaj novega, ali se morda spomnili na poti, ki so jih sami že prehodili!

Če se zanimate za delo naše planinske sekcije in se nam želite pridružiti, lahko to storite na naših sestankih, oz. v Službi štipendiranja.

PRVENSTVO V KEGLJANJU

V temeljni organizaciji TOZD TELA so v mesecu februarju in marcu organizirali že tradicionalno prvenstvo v kegljanju za posameznike v disciplini 100 lučjev mešano. Tekmovanja, ki je bilo na kegljišču v domu Maksa Perca, se je udeležilo 24 tekmovalcev in dve tekmovalki.

Rezultati:

Jeglič–425, Penko–412, Japelj–412, Jamšek–409, Kušar–396, Brinšek–395, Pustovrh–393, Božič–392, Sever–389, Kovač Marjan–385, Girandon–381, Kovač Jordan–378, Dimnik–377, Mihelič–367, Zupančič–366, Mencinger–345, Brulc–340, Zemljič–338, Pengal–332, Anžur–212, Jereb–306, Ciuha–301, Bartolič–290 in Krošelj–290. Tekmovalki, ki sta metali 50 lučjev, sta dosegli: Resnik–177 in Švarc–137.

Kegljaška sekcija vabi vse, ki jih ta športna disciplina veseli, da se udeležijo treninga ob ponedeljkih od 14. do 17. in v sredo od 14. do 19. ure.

Š.D.

ISKRA

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko KRAJN, o. sol. o.

objavlja
DELA IN DELOVNE NALOGE
V TOVARNI MEHANIZMOV LIPNICA
1. ELEKTRIKARJA SPECIALISTA
2. SNAŽILKE

POGOJI:

Pod tč. 1.:

- končana triletna poklicna šola elektro smeri;
- 3 leta delovne dobe na področju vzdrževanja, električnih napeljav in strojev.

Pod tč. 2.

- končana osnovna šola.

Pismene prijave pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRAJN, 64000 KRAJN, Savska loka 4, Kadrovo področje.

TURNI SMUK NA KOMNI

Planinsko društvo Iskra bo organiziralo 25. in 26. marca letošnji prvi turnosmučarski izlet – tokrat na Komno. Iz Ljubljane se bomo odpeljali v soboto zjutraj, vrnili pa se bomo v nedeljo proti večeru. Prenočili bomo v planinskem domu na Komni, oba dneva pa bomo naredili nekaj prijetnih smučarskih tur – na Lanževico, Vratca, Križ, Govnjač in še kam.

Podrobnejše informacije boste dobili na Počitniški skupnosti Iskre v Ljubljani, Ilirska 27, telefon 325-587 in 325-589.

Izlet bo vodil Lado Drobež.

NA SEJEM V HANNOVER

Prijave za ogled sejanja v Hannoveru s posebnim letalom iz Ljubljane so v teku. Zaradi izrednega zanimanja bosta leteli dve letali, prvo 18. 4. in drugo 20. 4. 1978. Sejem letos nudi sistematičen pregled področij: proizvodnja, pretvarjanje in distribucija energije, pisarniška in informacijska tehnika (CeBIT), raziskave in tehnologija, tehnika klimatskih naprav, obdelava površin, električna pogonska tehnika, merilne naprave, avtomatizacija, sestavni deli in spoji za elektroniko, električne instalacije, razsvetljava, akustika, transport, promet, varstvo okolja itd.

Cena potovanja je ugodna: 3.650,00 din za prvi in 3.750,00 din za drugi odhod. Prijave zbira ISE – dejavnost za rekreacijo in oddih, Ljubljana, Ilirska 27, tel.: 325-587, 325-589.

PRVOMAJSKI PRAZNIKI

V sončnem Portorožu

od petka 28. 4. do torka 2. 5. 1978

Za prijetno praznovanje prvomajskih praznikov smo vam v samem centru Portoroža rezervirali hotele APOLLO, MIRNA, NEPTUN. Namestitve v dvo- in tro-posteljnih sobah s tušem in WC-jem.

CENA ARANŽMAJA je 700 din po osebi

Aranžma se začne 28. 4. z večerjo in konča 2. 5. s kosilom. Turistična taksa je vključena v ceno paketa. Otroci do 10. leta imajo 30 % popusta. Vsi, ki se boste odločili za bivanje v enem od navedenih hotelov, se boste lahko brezplačno kopali v pokritem bazenu hotela Palace.

V prazničnih dneh bodo organizirani zanimivi izleti iz Portoroža: TIPIČNA ISTRA

Popoldanski izlet z avtobusom po bližnji Istri. Odhod ob 15. uri iz Portoroža. Obisk Forma Vive, ogled stalne razstave kaktej (možen nakup) in nato vožnja do Brtonigle – Grožnjana. Organizirana „marenda“ v tipični istrski „konobi“. Vrnitev v Portorož ob 19. ure.

CENA IZLETA je 130 din. Za otroke do 10. leta starosti 90 din.

BENETKE – HIDROGLISER

Dne 1. maja bo izlet v Benetke s hidrogliserjem. Odhod iz Portoroža ob 7,30. Po 100-minutni vožnji prihod v Benetke. Ogledi z vodičem ter prosto do 17. ure, ko bo vrnitev v Portorož. Na povratku je brezcarinska prodaja tujih cigaret in alkoholnih pijač.

CENA POTOVANJA je 350 din za osebo. Otroci do 10. leta starosti 300 din.

Za fakultativne izlete se je potrebno prijaviti ob vplačilu aranžmaja.

Prijave sprejema Iskra ISE, dejavnost za oddih in rekreacijo, Ljubljana, Ilirska 27, tel.: 325-587, 325-589.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA IN ŽELIMO PRIJETNO PRAZNOVANJE